

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 27 (3302) 2013 JULY - LIEPA 9 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Tarp dviejų žodžių

Laisvų žmonių nesibaigiantis laisvėjimas veržiasi į kažkokias jokių ribų nebeturinčias įgeidžių, norų, malonumų tenkinimo erdves.

SAVĖS pažabojimas dėl tiesos, dėl įsipareigojimo, dėl duotų priesaikų, net dėl artimo meilės lengva ranka atmetamas kaip nemodernus, atgyvenęs savo amžių dalykas. Nereikalingas, trukdantis gyventi “kaip aš noriu”. Patirtis rodo, kad norams galo nėra. Jie ir yra ta erdvė, kurioje kiekvienam žmogui lemta plūduriuoti. Tai visiems atviras ekranas, kuriame matomi blogi ir geri pavyzdžiai, vargšų ir turtuolių išbaigti portretai, kaukės ir tikrieji veidai, silpni padarėliai ir galiūnai; aistrų vergai ir save tramdantys riteriai – visi su savo spalvomis ir formomis. Visą egzistenciją sudaro du žodžiai: “Taip” ir “Ne”. Jie nulemia plūduriavimo prasmę ir tikslą. Tikslus jų panaudojimas kuria laimę, jų maišymas ar prievartavimas neša nerimą. Jei ten, kur reikėtų tarti NE, sakoma TAIP – sujaukia laisvės erdvę, užtraukia nelaimės, kurios dažnai driekiasi per kartų kartas. Gilinantis į klausimą, kur neribotos laisvės veda žmogų, atrodo, reikėtų žinoti, kam sakyti TAIP ir kam NE. Šito klausimo nepaisymas ar kategoriškas ignoravimas dažniausiai nubraukia žodį “ne”, ir tada viskas galima, viskas kaip jūra išsilieja į krantą su puvėsiais ir šiukšlėmis. Šeimos, mokyklos, jaunimo organizacijos, tikinčiųjų grupės, įvairios žmogaus teisių draugijos turėtų naudoti visas įmanomas priemones jaunimui diegti tikrą “nuogą” pažinimą – atskirti, kas yra kas. Daugelyje vietų regimas šito trūkumas. O beribė laisvių erdvė klausimo neišspręs.

LAISVĖ net lyginama su skanėstu, kurio suvalgius per didelį kiekį galima rimtai susirgti. Kiti neribotą laisvę pavadina paprastu palaidumu, betvarke, anarchija. Viso to pasekmės liūdnos. Beveik po kiekvienos ištizimo katastrofos bandoma taisyti, keistis, drausmintis. Tačiau gundymų daugiau negu valios, ypač tose šalyse, kur įvairių perteklių pardavinėjimas neša pelną. Jų pardavėjai neatsakingi už kiekių vartojimą. Atvirkščiai – juo daugiau tų “skanėstų” parduodama, juo aukščiau galima iškilti, kad visi matytų ir gerbtų. Popiežius Pranciškus išplatintame laiške rašo: “Šiandien mes išgyvename krizę, kurios pasekmės akivaizdžios mūsų aplinkoje, bet visų pirma pačiame žmoguje (...) grėsmė yra didelė, nes jos priežastys ne paviršutinės, bet gilios; ne tik ekonominės, bet etninės ir antropologinės”. Daugelis su tuo sutinka, bet sistema nesikeičia. Tad kyla klausimas, kodėl ji nesikeičia, kas ją valdo ir vairuoja, kas budi ir saugo, kad nesikeistų? Kiek pastebima, demokratiniai parlamentai tokio klausimo nekelia. Ten daugiausia ginčijamasi dėl žmogaus laisvių plėtojimo, dėl legalizavimo dalykų, kurie prieštarauja žmogaus prigimčiai, paskirčiai ir moralei; ten politinis turgus, kur daug šnekama apie pardavimus ir pirkimus. Gryniausias materializmas yra visa kita jau taip užgožęs, kad net ir kultūra pradeda vertinti “bestselerių” normomis. Prekyba daiktais, kai kada įskaitant ir žmones, vyksta intensyviai kaip normalus modernizuoto gyvenimo reiškinys. Tai gi, ne viskas auksas, kas blizga. ČS

Liepos 6-ąją Lietuvoje švenčiame pirmojo suvienytos Lietuvos valstybės valdovo, kunigaikščio Mindaugo vainikavimo karaliumi šventę – Valstybės dieną. Manoma, kad tą dieną 1253 metais buvo karūnuotas pirmasis ir vienintelis Lietuvos karalius. Lietuvoje Valstybės diena pradedo apdovanojimų įteikimu prezidentūroje. Lietuvos ordinais ir medaliais už nuopelnus Lietuvos visuomenei, kultūrai, sportui apdovanota 40 žmonių. Nuotraukose (Dž.G. Barysaitės) Valstybės dienos šventės Lietuvoje akimirkos: viršuje Lietuvos vėliavų pakėlimo iškilmė Daukanto aikštėje; apačioje – Lietuvos vadovė Dalia Grybauskaitė, prezidentas Valdas Adamkus ir vyriausybės nariai

Ntrs. iš LR seimo tinklalapio

Tautos sargyboje

ELENA DEKAMINAVIČIENĖ

Knyga *Tautos sargyboje* – apie tuos, kuriems rūpėjo ir dabar rūpi mūsų tautos ir jos sukurtos valstybės likimas ir išlikimas, apie tuos, kurie nebodami įvairiausių sunkumų ir pavojų jautė pareigą ginti Tėvynę rizikuodami savo gyvybe, o paskutiniausiu jų gyvenimo metais žinoję, kad žus vardan Tautos idealų. Ir apie tuos, kurie išlikę gyvi ir perėję bolševikinių kalėjimų galgotas nepalūžo ir vėl stojo į kovą už jų ir jų žuvusių bendražygių idealus, atsisakydami savo laisvalaikio, pakilę dvasios sakalais į Tautos sargybą, savo knygomis ir darbais gaivindami vadavimosi iš okupacinio režimo kovos didvyrių atmintį, siekdami ją įtvirtinti Tautos istorijoje kaip atitinkamo laikotarpio fragmentą, ir remiantis tų kovų dalyvių pavyzdžiais ugdyti jaunąsias Tautos kartas, mokyti jas patriotizmo, tautinio orumo, pasiukimo, jeigu reikės, ginant savo valstybę ir tautą. (O. Voverienė. *Tautos sargyboje*. p. 12).

Pirmieji 5 skyriai – tai lietuvių tautos kovos už savo laisvę ir nepriklausomybę istorijos

fragmentai, išryškinantys jos didvyrius, savo gyvenimą aukojusius tai šventai kovai. Kiti skyriai – dvasinės Tautos kovos žodžiu fragmentai, pateikti knygoje ir straipsniuose, siekiant padėti skaitytojams vaduotis iš svetimųjų pavergto proto vergijos. Skyriuose knygų herojų pavardės pateiktos abėcėline seka, todėl iš dalies ir dėl didelės knygos apimties nepateikta asmenvardžių rodyklė. (...)

Knyga *Tautos sargyboje* – tai ne monografija, pateikianti kryptingą ir visapusišką kurio nors Lietuvos istorinio reiškinio analizę. Tai ne istoriko nuoseklus pasakojimas apie tai, kas buvo. Tai – auklėjamojo pobūdžio knyga, parodanti realų žmogų, Lietuvos laisvės kovotoją, išryškinant jo vertybių sistemą, tarp kurių viena svarbiausių – žmogaus pareiga savo tautai ir savo Valstybei, ją įgyvendinus suteikianti žmogaus gyvenimui prasmę. Kaip ir visi pedagogai, knygos autorė siekia, kad prasmingas laisvės kovotojo gyvenimas taptų įkvepiančiu pavyzdžiu skaitytojams (O. Voverienė, *Tautos sargyboje*. Pratarmė. p. 12-13).

Nukelta į 2-tą psl.

Šiame numeryje

Šeima – meilės bendruomenė – 2 psl.

Įsteigtas Adolfo Damušio centras – 3 psl.

“Jūs juk nurašyti” – 4 psl.

Atsiliepta, bet neatsakyta – 5 psl.

Laiškas iš Ekvadoro – 7 psl.

Iš nostalgijos savo tėvynei atgims Lietuva – 8,10 psl.

Į Vakarus atgręžta istorija – 9 psl.

RELIGINIAME GYVENIME

Šeima – meilės bendruomenė

KUN. DOC. DR. KĘSTUTIS RALYS

Mūsų gyvenime šeima vaidina patį svarbiausią vaidmenį, ypač dvasinį. Būtent, dabar ji formuoja mažylio pirmuosius įgūdžius, kaip gyventi šitame pasaulyje, ko jame siekti, kaip atrasti gyvenimo, ypač dvasinę prasmę, koki ryšį užmegzti su tėvais, draugais, aplinkiniais ir visa visuomene. Šeima yra visuomenės ir valstybės pagrindas bei tautiškumo meilės, atsakomybės dainai. Valstybė saugo ir globoja šeimą, motinystę, tėvystę, vaikystę. Tėvų teisė ir pareiga – auklėti savo vaikus dorais žmonėmis ir ištikimais piliečiais.

A. Maceina (1990) šeimą mato kaip tautiškumo pradą. Filosofo teigimu, šeima – tai tautos miniatiūra, nes joje glūdi visų tautinio gyvenimo sričių užuomazgos. Tauta nulėmia šeimos kalbą, kultūrinį gyvenimą, tačiau šeimos dėka tauta atsinaujina ir išsilaiko. Svarbus A. Maceinos pastebėjimas: šeimoje susibėga stiprūs įgimtieji polinkiai ir stiprūs dvasios reikalavimai.

Šeima yra meilės bendruomenė, jungianti šeimos narius. Ji yra kaip ta vieta, kur iškyla pirmoji bendruomenė. Bendruomenė tampa vis labiau individualinė. Šeima yra vieta, kur auga ir tobulėja tikra asmenų bendruomenė dėl dinamiškos begalinės meilės, kuri yra svarbiausias žmoniškosios patirties matmuo ir turi, kad būtų pažinta, šeimoje užimti privilegijuotą vietą (Jonas Paulius II, 1982 m.), o taip pat dvasinio, bei meilės ir grožio šventovė (Pop. Pranciškus 2013).

Šeima labiau yra atsakinga už vaiko gražią dvasinę vaikystę, jo auklėjimą bei moralinį ugdymą. Tėvų požiūris į vaikystę, kaip savaime vertingą žmogaus gyvenimo etapą, sudaro sąlygas vaikams jaustis socialiai visaverčiais jau dabar, o ne tik ateityje. Pradėti ugdyti vaiką nuo pat pirmųjų dienų taip pat yra labai svarbu. Ugdymas sustiprina vaiko socializacijos procesus, suteikdamas tam natūralią vaiko sąveiką su aplinka. Ugdymo procese yra sistemingai lavinamos vaiko vidi-

nės galios, ypač protinės. Taip pat stiprėja vaiko sąveika su žmonių patirtimi, sudaromos naujos prielaidos vaiko ugdymui ir saviugdai. Vaikų auklėjimo esmė – pačių tėvų savi-aukla, pavyzdžio rodymas kaip valdyti negatyvumą.

Vaikai yra geriausi tėvų mokytojai. Jų sielos yra visada viena pakopa aukštesnės už tėvų. Vaikai tai jaučia, todėl su šiuo pojūčiu reikia ypatingai skaitytis. Labai svarbu neieškoti trumpalaikių sprendimų, o santykiuose su vaikais žiūrėti toli į priekį su dvasiniu bei meilės vidiniu užsidegimu.

Šiais laikais atsiranda vis daugiau naujovių, kurios padeda šeimoms susitvarkyti su esamomis problemomis ar tiesiog šeimai padeda auklėti ir ugdyti vaiką. Didelę įtaką daro socialinis pedagogas. Iškilus šeimoje rimtoms problemoms, kurios susijusios su vaiku, gali padėti socialinis pedagogas. Svarbu skiepyti vaikams gerą dvasingumo elgesį, meilę ir toleranciją kitiems ir ugdyti dvasingumą bei vertybes, o ypač savo kraštui, tėvynei Lietuvai.

Juokinga?..

Pramogų pramonė tarė: “Darykime filmus ir TV programas, propaguojančias prievartą, šventvagystę, piktžodžiavimą, uždraustą seksą. Įrašykime muziką, skatinančią vartoti narkotikus, skatinančią išprievartavimą, žmogžudystes, savižudystes ir satanizmą”. Ir mes atsakėme: “Tai viso labo pramoga, neigiamo efekto ši muzika neduoda, niekas į ją rimtai nežiūri, taip kad, galite tęsti taip ir toliau”.

O dabar mes klausiamo save, kodėl mūsų vaikai neturi sąžinės, kodėl jie negali atskirti blogo nuo gero, kodėl jie nesusimąsto, žudo nepažįstamus, savo bendraklasius ir patys save. Galbūt, jei mes rimtai ir giliai susimąstysime, tai galėsime tai suprasti. Aš

manau, kad čia veikia taisyklė: “Ką pasėsi, tą ir pjausi”.

Vienas jaunas žmogus rašo: “Brangusis Dieve, kodėl Tu neišgelbėjai mažos mergaitės, kuri buvo nužudyta savo mokyklos klasėje? Nuoširdžiai tavo, susirūpinęs studentas”. Štai atsakymas: “Brangus susirūpinęs studente, manęs į mokyklą neįleidžia. Nuoširdžiai tavo, Dievas”.

Juokinga, kada mes tikim tuo, ką sako laikraščiai, ir abejojame tuo, ką sako Biblija.

Juokinga, kad visi nori patekti į dangų, tuo tarpu netikėdami, negalvodami, nekalbėdami ir nadarydami nieko iš to, ko moko Biblija.

Juokinga, kad kažkas sako: “Aš tikiu Dievu”, bet pats seka paskui šėtoną, tarp kitko,

taip pat tikintį Dievu...

Juokinga, kad mums taip lengva teisti, ir taip sunku, kai teisia mus kiti.

Juokinga, kai elektroniniu paštu išsiuntinėti juokeliai išplinta šviesos greičiu, tačiau prieš išsiųsdami toliau pranešimą, kuriame kalbama apie Dievą, žmonės dukart pagalvoja.

Juokinga, kad viskas nepagarbaus, grubaus, gašlaus ir vulgaraus ramiai sau talpina internete, o mokyklose ar darbo vietoje neįmanoma atvira diskusija apie Dievą.

Juokinga, kad galima būti “visomis rankomis už” Kristų sekmadieniais, bet likti nepastebimu krikščioniui visą likusią savaitę.

Atsiuntė –

mons. A. Svarinskas,
Vilnius

Tautos sargyboje

Atkelta iš 1-mo psl.

“Knyga *Tautos sargyboje* – tai ne monografija” – rašo pratarmėje autorė. Skaičiau knygą ir man atrodė, kad tai pasakojimai apie apaštalių gyvenimus, kurie dėl to, kad liudijo savo Mokytoją Kristų, nešė jo žodį, buvo kankinami kalėjimuose, mušami, iš jų buvo tyčiojamosi. Tie apaštalai metė visa, kas jiems brangiausia ir ėjo paskui Mokytoją.

Antrasis knygos skyrius pavadinimu *Lietuvos Laisvės kovos: Įvykiai ir atmintis* kaip tik ir skirtas mokytojams. Mokytojas Nepriklausomoje Lietuvoje – tai vedlys, paskui kurį ėjo mokiniai. Mokytojas ne tik mokė skaityti, rašyti, skaičiuoti. Tai ir ekspedicinės kelionės renkant archyvinę medžiagą, dainas, sakmes, domėjimasis tautiniais papročiais, kalba, tarmėmis. Mokiniai buvo supažindinami su gamta, mokomi pažinti augalus, skiepijami vaismedžiai, kad būtų išvedamos naujos rūšys, jie aiškino apie naudingąsias iškasenas, apžiūrėjo istorines vietas, mokiniams buvo aiškinama apie archeologiją, religiją, Visatą.

Okupacijos metais mokytojai – pirmieji tremtiniai. Tremtyje jie buvo marinami badu, jie mirė nuo šalčio, ligų, išsekimo. Mokinių akivaizdoje mokytojai būdavo išvedami iš klasės su šautuvais ginkluotų sribų. Mokytojas – partizanas. Mokiniai sekė mokytojų pėdomis: buvo ryšininkai, aprūpindavo maistu, tvarsliava, šoviniai, perduodavo įvairią informaciją. Tarp mokinių buvo ir “judų”, kurie išduodavo partizanus ne už sidabrinus, o už nukautų partizanų batus arba ištremtųjų sodybose likusį turtą: lašinių paltį arba duonos kepalą. Mokytojai buvo kankinami, tremiami, žeminami. Tačiau jie išliko tautos sargyboje, nes mylėjo laisvę, Tėvynę, neapkentė priešų, mokiniams skiepijo meilę gimtam kraštui, artimam žmogui. Pralietas kraujas už Tėvynę – garbės ir pasiaukoji-

mo ženklas. Nors ir erškėčiuotas buvo mokytojo kelias, tačiau jie ėjo juo, o paskui juos ėjo jų mokiniai, kurie vėliau taip pat tapo partizanais ir budėjo tautos sargyboje.

Knygoje išsamiai aprašomos mokytojų biografijos, užrašytos mintys bunkeriuose, jų siekiai ir idealai, pasakojama apie tuos kelius, kuriais teko eiti mokytojams: Konstantinui Bajerčiui-Garibaldiui, Pranui Dovydaičiui, Pauliui Dreviniui ir daugeliui kitų, kuriuos autorė abėcėlės tvarka surikiuoja tartum karėivius tautos sargyboje.

3 dalis *Tautos sukilimas ir jo didvyriai*. Lietuvių tauta visada norėjo būti laisva. Tai liudija ir sukilimai, įvykę Lietuvoje prieš rusų priespaudą 1831-1863-1923 ir 1941 metais. Noras išsivaduoti iš baudžiavinio ir krašto pavergėjų jungo. 1923 metais lietuvių savanoriai išvadavo Klaipėdos kraštą nuo atėjūnų. “Tautos sukilimas vyko ir 1941 metais birželio 22-25 dienomis, kai buvo išvyti raudonieji iš Lietuvos. Itin aktyviai dalyvavo sukilime Kauno miestas: 1940 m. rugpjūčio mėnesį Kaune įsikūrė Lietuvos nepriklausomybės partija (lyga), kūrėsi skyriai Šiauliuose, Panevėžyje, Rokiškyje įvairiais pavadinimais “Lietuvos išlaisvinimo sąjunga”, “Krašto mylėtojai”, “Tėvynės mylėtojai”, “Lietuvos patriotai”, “Geležinis vilkas” ir pan. Jų būreliai veikė Alytuje, Vilkijoje, Luokėje, Tauragėje, Kupiškyje ir visoje Lietuvoje. (O. Voverienė. Tautos sargyboje. p. 76).

“Tautos sukilimas prasidėjęs birželio 22 d., pirmąją karo dieną, kai tik vokiečių kariuomenė peržengė Lietuvos sieną, buvo staigus ir aktyvus. 10 val. buvo priimtas nutarimas sukilimą pradėti 14 val. vienu metu visuose poskyriuose. Sukilimui vadovavo plk. J. Vėbra, dr. A. Damušis, L. Prapuolenis, senamiestyje – Jonas Rudokas, Vilijampolėje – V. Stonys (...). Birželio 23 d. sukilo ir vilniečiai.

(Bus daugiau)

 TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

Redaguoja: R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, red. pav. S. Katkauskaitė, techninė red. V. Tumosienė. **Administratorė** A. Trussow. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

METINĖ PRENUMERATA: \$85 – reguliari (paprastu paštu); \$135 – reg. (1 klasės paštu); \$105 – rėmėjo (paprastu paštu); \$155 – rėmėjo (1 klasės paštu). Oro paštu į užjūrius – \$185, paprastu paštu – \$105 (Kan. dol.); JAV: \$105 – reguliari; \$125 – rėmėjo; \$165 – 1 klasės paštu. JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada
VERIFIED
CIRCULATION
270

Isteigtas Adolfo Damušio centras

Adolfo Damušio centro steigimo iškilmės dalyviai; centre su gėlėmis amb. Gintė Damušytė

Mykolo Romerio universitetas praneša, kad birželio 13, ketvirtadienį, 3 v.p.p. Mykolo Romerio universitete vyko Adolfo Damušio demokratijos studijų centro steigimo iškilmė. Centro veiklos tikslas – tirti nepriklausomos Lietuvos ir okupacijų laikotarpio lietuvių demokratinės minties tradiciją, atskleisti ir įtvirtinti jos sąsajas su dabarties demokratinėmis vertybėmis, sugrąžinti į visuomenės kultūrinę atmintį asmenybių, nuosekliai gynusių ir brandinusių demokratinę mintį Lietuvoje ir išeivijoje, vardus ir intelektualinį paveldą.

Adolfo Damušio demokratijos studijų centras steigiamas atsižvelgiant į Universiteto misiją visuomenės ir humanitarinių mokslų srityje bei pažymint Adolfo Damušio (1908.VI.16-2003.II.27) – mokslininko, nuoseklaus demokratinės vertybių puoselėtojo ir vieno iš pasipriešinimo sovietų bei nacių okupaciniams režimams vadovų – 105-ąsias gimimo metines. Pasak A. Damušio dukters ambasadorės Gintės Damušytės, steigiamo Centro veiklos kryptis – pirmiausia taikomojo pobūdžio, kaip ir Adolfo Damušio mokslinė ir visuomeninė raida. “Mano tėvas nebuvo profesionalus istorikas, neilgai veikė praktinės politikos lauke. Bet buvo veiklos žmogus, autorius intelektualių tekstų, pažangių iniciatyvų. Jis generavo idėjas, jas įgyvendino pats, skatino ir kitus tai daryti”.

Ambasadorės G. Damušytės įsitikinimu, Adolfo Damušio veikla įkvėps ir paskatins daugiau diskusijų ir studijų apie pernelyg mažai ištirtą Lietuvos demokratinės minties raidą, politinį pasipriešinimą autoritariniams ir okupaciniams režimams, ypač antinacinį pagrindį. Centro veikla neabejotinai atskleis dar nežinomų rezistencijos is-

torijos ir kovos už demokratijos idealus puslapių.

MRU Humanitarinių mokslų instituto (HMI) direktorius istorikas dr. Robertas Jurgaitis sako, kad Centro veikloje jau numatyti intensyvūs darbai: “Visų pirma kaupsiame ir sisteminsime istorinius šaltinius, pradedant periodine spauda ir baigiant privačiuose asmeniniuose archyvuose saugomais dokumentais bei korespondencija. Be 1944-1990 metų išeivijoje saugomų dokumentų iš esmės jokia rimtesnė tiriamoji veikla nėra galima”. HMI vadovas džiaugiasi, kad Adolfo Damušio demokratijos studijų centro steigimo idėjai palankumą rodo išeivijos lietuviai. “Iš anksto dėkojame visiems, galėsiantiems padėti tirti šalies demokratinės minties raidą. Juk ir šaltiniai išblaškyti ne tik po skirtingas Lietuvos bibliotekas, bet ir po įvairių šalių (JAV, Vokietijos, Švedijos, kt.) valstybinius ir privačius archyvus”.

Centro atidarymo proga jam talkinti pasiryžęs žurnalistas Vidmantas Valiušaitis dovanų įteiks sukauptą unikalių nuotraukų fotoarchyvą bei retos Sąjūdžio spaudos komplektus. “Tai irgi naujųjų laikų demokratinio proceso, jau tapusio istorija, dalis, kuri taip pat turi būti naujai steigiamo Centro akiratyje”, – pastebi V. Valiušaitis.

MRU Adolfo Damušio demokratijos studijų centro steigimo sutartį Universiteto vardu pasirašė studijų prorektorius doc. dr. Giedrius Viliūnas, Damušių šeimos vardu – ambasadorė Gintė Damušytė. Centro steigimo iškilmėje dalyvavo akademiškai, politikai, visuomenės veikėjai, išeivijos atstovai, žurnalistai, MRU akademinė bendruomenė.

Adolfas Damušis – mokslininkas, politikas, jau studijų

metais mokslinę veiklą ir visuomeninį darbą jungęs į vientisą visumą, žymus ateitininkų veikėjas, rūpinęsis jaunimo problemomis ne tik Lietuvoje, bet ir išeivijoje: organizavęs ateitininkijos atkūrimą, įkūręs plačiai išgarsėjusią ateitininkų stovyklą “Dainava”.

A. Damušis buvo ir aktyvus kovotojas už Lietuvos laisvę, vienas iš 1941 m. Birželio sukilimo organizatorių ir vadovų, Lietuvos laikinojoje vyriausybėje ėjo pramonės ministro pareigas, taip pat vienas iš 1943 m. įsteigto Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto organizatorių, jo vicepirmininkas. Už rezistencinę veiklą nacių kalintas Vokietijos kalėjimuose.

Svarbiausi A. Damušio mokslo darbai atlikti išeivijoje, JAV, Kanadoje, Anglijoje ir Prancūzijoje, užpatentuota, per 30 mokslinių išradimų. 1944 m. priverstinai palikęs Lietuvą, į ją nuolatiniame gyvenime grįžo tik po daugiau nei pusšimčio metų – 1997-aisiais. Čia, Lietuvoje, toliau tęsė intelektualinę veiklą, aktyviai dalyvavo Lietuvos visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime. Jau gyvendamas Lietuvoje prof. A. Damušis sakė: “Visus tuos dešimtmečius ilgėjausi Lietuvos. Praėjome ir ugnį, ir vandenį. Jei išlikome, tai turime susiburti ir kurti savo kraštą. Visi drauge”.

1984 m. A. Damušio veiklą aukštai įvertino popiežius Jonas Paulius II, apdovanojdamas jį Šv. Silvestro ordinu. 1994 m. Lietuvos respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas dekretu už itin reikšmingus asmeninius nuopelnus ginant Lietuvos respublikos laisvę ir nepriklausomybę bei ilgametį ir sąžiningą darbą Lietuvos valstybei A. Damušį apdovanojo 3-ojo laipsnio Vyčio Kryžiaus ordinu. www.mruni.eu/lt. Inf.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

ESBO PA vicepirmininkė

Liepos 3 d. Turkijoje, Stambule, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Parlamentinės asamblėjos (PA) vicepirmininke išrinkta Lietuvos parlamentarė Vilija Aleknaitė-Abramikienė. Stambule vyks ESBO Parlamentinės asamblėjos metinė sesija. Per ją Lietuvos seimo delegacijos narė išrinkta Asamblėjos viceprezidente trejų metų kadencijai. Iš šešių kandidatų V. Aleknaitė-Abramikienė surinko daugiausia balsų. Iki

šiول Lietuvos atstovo nebuvo tokioje reikšmingoje pozicijoje. ESBO PA iš viso yra devyni viceprezidentai.

Iki šiול Vilija Aleknaitė-Abramikienė dvejus metus dirbo kaip pirmojo – Saugumo ir politikos reikalų – komiteto pranešėja. ESBO Parlamentinė asamblėja yra Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos parlamentinis matmuo, kurio 56 šalys-narės geografiškai išsidėsto nuo Vankuverio iki Vladivostoko.

Sutartis dėl skalūnų dujų žvalgybos

Prezidentė Dalia Grybauskaitė birželio 14 pasirašė Žemės gelmių ir Poveikio aplinkai vertinimo įstatymų pataisas, kurios atveria kelią pasirašyti sutartį su JAV energetikos bendrove “Chevron” dėl skalūnų dujų žvalgybos. Įstatymai, kurių pataisais seimas priėmė gegužės pabaigoje, nustato tvarką, kaip Lietuvoje galės būti ieškomos ir išgamos skalūnų dujos (angl. “fracking”).

Žemės gelmių įstatymo pataisais numato, kad hidraulinio ardymo technologijos nebūtų naudojamos saugomose teritorijose.

Pakeitimais taip pat sugriežtintas radioaktyvių, toksiškų ir pavojingų atliekų, kuriuos žvalgant skalūnų dujas būtų išsiurbiamos iš žemės gelmių, laikymas – jis būtų galimas tik tam įrengtose specialiose saugyklose. Seimas uždraudė naudoti natūralias žemės gelmių ertmes atliekom, išskyrus anglies dioksidą, laidoti ir laikyti.

Politikai yra sutarę, kad su skalūnų dujų žvalgybos konkursą Šilutės-Tauragės plote laimėjusia JAV energetikos bendrove “Chevron” sutartis bus pasirašyta, kai seimas priims įstatymų pataisais.

Kroatija – 28-oji Europos sąjungos narė

Ntr. Dž.G. Barysaitės iš LR seimo tinklalapio

Liepos 1 d. Zagrebe vyko svarbi šventė – Kroatija tapo 28-ąja Europos sąjungos nare. Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė kartu su Europos sąjungos vadovais dalyvavo Kroatijos įstojimo į ES iškilmėse Zagrebe. Sveikindama Kroatiją sugrįžus į Europos šeimą, prezidentė padovanojo Kroatijos prezidentui

Ivo Josipovičiui krepšinio komandos marškinėlius su 28 numeriu ir užrašu “Viena komanda – viena svajonė”. Pasak Lietuvos prezidentės, Lietuvą ir Kroatiją sieja labai panaši istorija. Lietuva viena iš pirmųjų pripažino Kroatijos nepriklausomybę 1991-ųjų liepą. Kroatija, kaip ir Lietuva, 9 metus ėjo narystės ES link.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS:
jeigu savaitraščio pristatymas vėluoja daugiau kaip 3-4 dienas, pateikite savo adresą KANADOS PAŠTO BENDROVEI telefonu 1-800-267-1177 arba el. paštu, tinklalapyje www.canadapost.ca (pasirinkite Resources skyriuje “Contact us”, tada “General Customer Service”).

1939-1941 m. mūsų tautai teko patirti žiauriausių ir kruvinausių sovietų teroro ir juodojo birželio trėmimų siaubą, teko jį patirti ir man, Sibiro vaikui. Panašaus likimo tremtinių Seime yra ir daugiau, tai kolegos Vida Marija, Dalia, Povilas Vytenis, Juozas, Vincė Vaidevutė, Dalia, Kazimieras, Donatas, Seimo kancleris Jonas ir kiti darbuotojai.

Birželio 14 d. mūsų šeima į Kauno geležinkelio stotį palydėjo vietinis komjaunimo aktyvistas ir ginkluotas raudonarmietis. Tėva, Kauno savivaldybės ugniagesių viršininką (brandmajorą) Stasį Dumčių, šaulių I rinktinės "Pilies" kuopos vadą, suėmė, atskyrė nuo mūsų šeimos. Po trijų savaitių kelionės gyvulinuose vagonuose aš, kūdikėlis, mama ir tetulytė auklė atsidūrėme stepių Altajuje. Kelyje apie šimtas vyresnio amžiaus ir tremtinių kūdikių liko šalia geležinkelio bėgių. Mūsų, moterų su vaikais, grupė gyveno stepės žeminėse, šaltyje ir greitai išseko nuo sunkaus darbo tarybiniam ūkyje, bado ir ligų. Aš du kartus buvau išgelbėtas nuo mirties vietinių žmonių gerumo. Kai buvau 5 metų, šalia savęs drėgnoje žeminėje radau sustingusią auklę. Po karo, 1947 m., stepių Altajuje iškritę gyvuliai, siautė klaukus badas, moterų žodžiais, artinosi paskutinioji.

Iš nevilties kelios šeimos pabėgome į Lietuvą. Dalį sugaudė, pasodino į kalėjimą, vaikus patalpino į vaikų namus, o mane su mama, likusius, lydėjo Aukščiausiojo palaima. Motina slapstėsi Kaune žymaus chirurgo Vlodo Kuzmos ir pažįstamų šeimose. Kompozitoriaus Zigmo Aleksandravičiaus pagalba motina įsigijo pasą kita pavarde, legalizavosi, o aš, paauglys, klaidžiojau per gimines Aukštaitijoje. Vyko partizaninis karas, mačiau išniekintus partizanų kūnus Viešintų, Šimonių, Kupiškio, Pandėlio aikštėse, vežamų į Sibirą žmonių gurguoles. Mačiau susišaudymus, sprogdimus, žudynes. 1949 m. kovo 25 d. naktį, kai glaudžiausi pas tetą Gervienę Rokiškio raj. Vilkoliuose, atvyko sribai ir šeimą su trimis vaikais išvežė į Buriat Mongoliją už ryšius su partizanais. Aš iššokau per trobos užpakalinį langą ir pabėgau į kai-

“Juk jūs nurašyti”

(Seimo nario, tremtinio prof. Arimanto Dumčiaus kalba, pasakyta iškilmingame Gedulo ir vilties bei Okupacijos ir genocido dienų minėjime seime 2013 m. birželio 14 d.)

Iškilmingo minėjimo dalyviai Seime

ma, taip išlikau dar kartą. Tuomet ištrėmė motinos artimuosius Aukštaitijoje, tėvo Suvalkijoje, sunaikino mūsų senelio knygnešio, Sūduvos švietėjo Petro Dumčiaus sodybą, mūsų tėviškę Šakių rajone. Konclageryje ir tremtyje žuvo mūsų keturi – tėvas, Sibire mirė senelis, 2 metų pusbrolis Petriukas, auklė Marytė. Šiaurės Rytų Lietu-

pažinau, slaugiau Antakalnio ligoninėje prieš jo mirtį. Jis viską aprašė knygoje *Traukinys rieda į amžinastį*. Tėvo grupėje kalėjo 24 įžymūs Lietuvos vyrai: susisiekimo ministras Jonas Masiliūnas, sveikatos departamento (ministras) viršininkas Leonardas Maziliauskas, pulkininkas Antanas Dailydė ir kiti. Vienuolika, tarp jų ir tėvelis, buvo nukan-

Lietuvoje š.m. birželio 14 d. paminėta Gedulo, vilties, Okupacijos ir genocido diena, pagerbtas žuvusiųjų ir nukentėjusiųjų atminimas

voje žuvo partizanai motinos pusbroliai, o vienam pusbroliui kunigui teko patirti Magadano konclagerių siaubą.

Apie tėvą trumpai. Jis su 1500 suimtų vyrų etapu buvo varomas į Archangelsko srities lagerius, pakelyje trečdalis žuvo, į Lietuvą grįžo ne daugiau kaip penki. Stasys Jameikis vienintelis gyvas išlikęs tėvo lagerio draugas, nes mano tėvas jį pusgyvį ištraukė iš lavonų krūvos. Stasį Jameikį

kinti tardymo metu, kiti sušaudyti neva už rengiamą sukilimą. “Troikos” tribunolas neklausė net Kauno inžinieriaus-architekto J. Blocho paaiškinimų, kaip jis, žydas, galės bėgti pas vokiečius, juk ten jį sušaudys. J. Blochą irgi likvidavo. Neretai nusilpusius prižiūrėtojai pribaidė kirvą ir palikdavo tai goje.

Aš trumpai, istoriškai įvertinsiu sovietinio teroro

pasekmes lietuvių tautai 1939-1941 m. Neseniai su delegacija lankiausi Altajuje ir Jakutijoje. Barnaulo, Jakutsko konferencijose susitikome su tremtinių palikuonių atstovais iš plataus Sibiro regiono – nuo šiaurės iki Mongolijos. Čia dalyvauja nemažai delegacijos atstovų.

Į nepatikimų žmonių sąrašus tada pateko apie 320,000 buvusių partijų ir organizacijų narių, Lietuvos kaimų ir miestų šviesuomenės – kas 7 žmogus. Suimtieji buvo skirstomi tautiniu pagrindu: lietuviai, lenkai, žydai. Dabar nustatyta, kad teroro aukomis tapo 29,500 žmonių, iš jų apie 2,000 žvėriškai kankinant, badu marinant buvo nužudyti Lietuvoje arba šalia jos dar iki trėmimo – Panevėžio, Kauno, Pravieniškių, Rainių kalėjimuose, masinėse žudynėse Minske, Červenėje, Bigosove. Prisiminkime nužudy-

“Lietuvos vargstanti ir badaujanti liaudis prašosi išvežama į Sibirą, nes ten daug geresnis gyvenimas”. Man mama pasakojo, kad 1942 m. rugpjūtyje iš Altajaus į šiaurės mirties stovyklą buvo perkelti beveik 3,000 asmenų. Lapteviečių čia šiandien yra daug.

Štai tokios yra 1939-1941 m. trėmimų ir kalinių pasekmės: iš 17,500 tremtinių mirė kas šeštas, iš beveik 10,000 politinių kalinių žuvo beveik trečdalis, be žinios dingo beveik 4,000 kalinių. “Bolševikų lageriai ir tremtys niekuo nesiskiria nuo nacių konclagerių (čia irgi A. Andriukaičio pastaba), tik vokiečių lageriai įsteigti karo metu, o rusų – tuoj po revoliucijos”. Galima sakyti, kad žudymo metodų naciai mokėsi iš sovietų. Altajuje iš karto mirė dvigubai daugiau vaikų ir pagyvenusių – kas šeštas tremtinys, prie Laptevų jūros – kas trečiaspenktas, nors buvo atrinkti patys sveikiausi ir stipriausi. Čia, prie Laptevų jūros, mirė nuo išsekimo, ligų, sušaldavo išstisomis šeimomis. Nedirbantys ar sergantys buvo pasmerkti bado mirčiai. Tremtinys Steponas Satyga kelyje susirgo, nusilpo, prižiūrėtojai iš baržos paėmė į kajutę, gyvam išrovė ausinius dantis, paskui išmetė ant negyvenamos (...) salos, net žemėn neužkasė. Neretai laidodavo skandindami į prakirstas eketes. Iš atvežtų į Tit Arus 454 pasmerktųjų pirmaisiais metais mirė pusė žmonių, o vėliau liko tik trečdalis. O ką kalbėti apie šiauriau esančią Trofimovsko salą, Bykovo iškyšulį ir kitas vietas, kur išmirė beveik visi. Prižiūrėtojai atvirai kalbėjo: “...juk jūs nurašyti, ko dar norite...”

Rumšiškėse, prie jūros, kartu su iš Jakutijos atvykusia delegacija ir mūsų tremtinių palikuonimis paminėsime tas baisias dienas.

1939-1941 m. teroras buvo atviras ir suplanuotas tautos naikinimas, genocidas, jis tęsėsi pokario metais ir sukėlė dešimtmetį trukusį partizanų karą. Išlikę gyvieji esame jo liudytojai. Neleiskime, kad būtų užmiršta didžiulė skriauda tautai ir valstybei. Tik žinodami istorinę praeitį sukursime geresnę ateitį.

Tėvynės sąjungos žinios,
nr.5(368)

Budavonei pašaukus

(Trims kunigams, nukankintiems 1941.V.22)

*Miško medžiai šlama
(Tarp žalių laukų)
Gandą vai neramų
Karo to laikų.*

*Lyg tada vaitoja
Kunigai trys čia.*

*Širdys plakt nustojo -
Per nuožmi kančia...*

*Akys gal išduros...
Įtūžio riksmi...
Ak ateivių smurtą
Jausim amžinai!*

*Skubam vis birželiais
Į Mišias šventas,*

*Nors pasunkęs kelias
Retina gretas.*

Klaust savęs dar bandom:

*Kas po mūs minės
JUOS?*

*Bet girioj randam
Tik aidus giesmės...*

*Jeronimas Šalčiūnas,
Marijampolė*

Mūsų Tėvynė

(Žuvusiems prisiminti)

*Mūsų tėvynė Lietuva,
Amžinai kenčianti vargus.
Svetimi atėjūnai mindžiojo
jos laukus,
Kankino, žudė žmones
nekaltus.*

*Žuvo didvyriai Lietuvos
Kovoje už laisvę tėvynės*

*mylimos,
Paliko tik šalti kapai,
Krauju ir ašarom aplaistyti
miškai.*

*Atlikę pareigą tėvynei,
Jie iškeliavo amžinai.
Garbės vainiką jiems nupynė
Danguje angelai.*

*Birutė Valančienė,
Mississauga, ON*

Lietuvos europarlamentarai (viršuje) iškilmėse, Briuselyje, birželio 26 d., atidarant "Baltijos kelio" alėją ir šiam istoriniam įvykiui paminėti skirtą memorialinę lentą, viduryje Lietuvos prezidentė D. Grybauskaitė ir Lietuvos Atkuriamojo seimo pirmininkas V. Landsbergis; apačioje – Europos parlamente Briuselyje į Baltijos kelio įamžinimo iškilmes susirinkę dalyviai Ntrs. (Dž.G. Barysaitės) iš LR seimo tinklalapio

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADOS KANADOJE ŽINIOS

Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybos programa pristatyta Kanados užsienio reikalų ir tarptautinės prekybos ministerijai

Š.m. birželio 20 dieną Lietuvos ambasadorius Kanadoje Vytautas Žalys susitiko su Kanados užsienio reikalų ir tarptautinės prekybos ministerijos generaliniu sekretoriumi Europos ir Eurazijos reikalams John Kur ir ES ir Europos dvišalių santykių ir tarpinstitucinių ryšių departamento direktoriumi Olivier Nicoloff. Susitikimo metu ambasadorius Žalys pristatė artėjančio Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai programą ir pirmumus, aptarė dvišalių santykių darbotvarkę.

V. Žalys pažymėjo, kad Lietuva savo pirmininkavimo metu ypatingai didelį dėmesį skirs energetiniam saugumui ir Rytų kaimy-

nystės politikai. "Šie tikslai puikiai dera ir su dvišalio bendradarbiavimo darbotvarkė – numatomu Lietuvos energetikos ministerio vizitu į Kanadą bei konsultacijomis Rytų partnerystės tema", – sakė ambasadorius Žalys. "Lietuvos pirmininkavimas ES Tarybai atveria naujas dvišalio bendradarbiavimo galimybes ir Kanada bei Lietuva privalo jomis pasinaudoti", – pritardamas sakė J. Kur.

Ambasadorius supažindino su LR ambasados Kanadoje ES pirmininkavimui skirtą renginių programą ir pakvietė Užsienio reikalų ir prekybos ministerijos darbuotojus aktyviai dalyvauti renginiuose Otavoje **Amb. inf.**

NUOMONĖ

Atsiliepta, bet neatsakyta

Lietuvos Laisvės kovotojų sąjunga (LLKS) savo ataskaitiniame susirinkime š.m. balandžio 6 d. priėmė rezoliuciją *Kas įgalioja Lietuvos VSD ir Generalinę prokuratūrą įsijungti į karą Čėčėnijoje Rusijos pusėje ir dirbtinai formuoti Lietuvos užsienio politiką?* Rezoliuciją išsiuntė prezidentei, seimo pirmininkui ir generaliniam prokurorui.

Kadangi rezoliucija pagrindinai lieti konkrečius, susirinkimo manymu, prokuratūros neteisėtus veiksmus, baigėsi klausuku. Todėl LLKS laukė generalinio prokuroro atsakymo, o ne jam pavaldaus Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento vyriausiojo prokuroro pavaduotojo Raimondo Petrausko atsirašinėjimui prilygstančio atsakymo.

Deja, – visiškai ne į rezoliucijoje iškeltus klausimus. Gautame laiške tik aiškinama, kad Eglės Kusaitės baudžiamosios bylos ikiteisminiai tyrimai yra baigti, bylos perduotos teismui, o prokuratūra neturi teisės vertinti ikiteisminio tyrimo metu atliktų veiksmų ir priimtų sprendimų bei pagrįstumo teismo nagrinėjamosiose baudžiamosiose bylose, kadangi

šios aplinkybės esančios teismo nagrinėjimo dalykas. Suprask, – VSD ir prokuratūros veikėjai galėjo savivaliauti ir savivaldžiauti, tačiau jų veiksmus neva vertins teismas. Ar tikrai? Juk tiems VSD ir prokuratūros veikėjams bylos neiškeltos, ką jau seniai turėjo padaryti generalinis prokuroras, todėl teismas jų ir neprivalės nagrinėti bei vertinti.

Rezoliucijoje aiškiai išdėstytos E. Kusaitės, kaip teroristės, bylos kulpimo aplinkybės, bei sukurtos jai dar keturios prokuratūros kerštavimui prilygstančios gėdingos bylos su dešimčių tūkstančių litų baudomis. R. Petrausko atsakyme apie tai – nė žodžio.

Atsakyme nėra nė žodžio apie tai, kad VSD vadovo pavaduotojas R. Vaišnora, VSD antiteroristinio skyriaus vadovas A. Paukštė, prokurorai J. Laucius ir M. Dūda savavališkai susidėjo su tarptautine nusikalstama organizacija – Rusijos FSB, atvirai parodė savo teisinę, politinę, istorinę ir moralinę sąmonę, reiškančią Lietuvos valstybinės ir humanitarinės nuostatos krizinį lūžį, atvirą piktnaudžiavimą tarnybiniais įgaliojimais. (Sutrumpinta)

Algimantas Zolubas

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Geras vardas – valstybės turtas

Kanada trečius metus iš eilės svarbiose apklausose (*Forbes* žurnalas) yra minima kaip gerą vardą turinti valstybė. Šiomet buvo apklausta beveik 30,000 gyventojų pasiturinčiose valstybėse. Didžioji dauguma iš jų paminėjo Kanadą, pabrėždami, kad jie pasitiki mūsų valstybe, gerbia jos tarptautinę veiklą ir nuopelnus pasaulio santarvei. Apklausos dalyviai vertino tris svarbiausias aptariamų 50-ties valstybių veiklos sritis: vyriausybės veiksmingumą, aplinkosaugą ir ekonomiką. Po Kanados, daugiausia palankaus

vertinimo sulaukė Švedija, Šveicarija, Australija ir Norvegija. Kita BBC apklausa parodė, kad geriausia buvo vertinama Vokietija, Kanadai šioje apklausoje teko antroji vieta.

Opozicija primena, kad pasaulyje Kanados autoritetą mažina netolygi konservatorių vyriausybės užsienio politika, aplinkosauga ir Pirmųjų Kanados tautų socialinė padėtis. Blogiausia įvaizdį pasaulyje turi Rusija, Nigerija, Pakistanas, Iranas, Irakas. Mūsų kaimyninė valstybė JAV įrašyta 22 nr.

Kelionių patogumui – e-pasas

Naujojo e-paso puslapyje įamžintas Kanados tyrinėtojas Samuel de Champlain

Kanados dienos proga mūsų valstybės piliečiai supažindinti su naujo svarbaus asmeninio dokumento – elektroninio paso pavyzdžiu. Atnaujintas Kanados e-pasas turi šiuolaikinius, tik elektroniniu būdu perskaitomus saugos žymenis su paso savininko asmenine informacija ir vandens ženklais. Naujasis e-pasas saugesnis, sunkiau padirbti jų kopijas.

E-pasas ne tik padeda nustatyti jo savininko asmenį, bet ir supažindina su Kanados istorija. Jo puslapiuose vaizduojami Kanados istoriniai įvykiai, žinomi politikos, meno, visuomenės veikėjai, paveldo simboliai. Reikia pripažinti, kad pasikeitė ne tik paso

išvaizda, bet ir jo kaina. Už anksčiau kainavusį \$87 dokumentą dabar mokėsime \$120. Nauja galimybė – pirmą kartą galima paprašyti paso ilgesniam laikui – 10-čiai metų; toks pasas kainuos \$160. Kol senojo paso galiojimo laikas nepasibaigęs, jo keisti nereikia. Kanada paskutinioji iš G-7 valstybių pasiūlė e-pasą. Tokius e-dokumentus jau turi ir naudoja daugiau kaip 100 pasaulio valstybių.

Dvišalis susitarimas

Kanados ir JAV atstovai taikiai susitarė dėl Taikos tilto per Niagaros upę (Fort Erie (ON, Kanada) ir Buffalo, NY) ateities plėtros. Tai labai svarbus susisiekimo taškas abiem valstybėms.

Lig šiol amerikiečiai priekaištavo tilto Valdybai dėl nevienodai skiriamų lėšų tilto ir jo aplinkos priežiūrai. Niujorko valstijos vyriausybė sulaukė siūlymų panaikinti prieš 80 m. sudarytą dvišalę tilto Valdybą. Bet, atrodo, Taikos tiltas išvengė grėsmės tapti nesantaikos tiltu. Niujorko valstijos gubernatorius M. Cuomo ir Kanados ambasadorius JAV

G. Doer susitarė kaip bus skirstoma \$140 mln. tilto priežiūrai ir atnaujinimui. Pagal šį susitarimą bus nedelsiant pradėtos įgyvendinti kelios programos.

Tai studija apie tilto JAV pusėje teritorijos atnaujinimą, tiriant oro taršą ir triukšmą, automobilių judėjimą. Susitarta, kad mažinant prastovų laiką ir automobilių spūstį, Kanados pusėje Fort Erie būtų atliekamas išankstinis automobilių patikrinimas. Naujos automobilių patikrinimo stoties Fort Erie statyba palikta planuose, tačiau lėšos \$30 mln. dar neskirtos.

Pagal Canadian Press parengė S. Katkauskaitė

LIETUVIŲ TELKINIUISE

Vietinių lietuvių surengta graži Joninių šventė Otavoje

St. Petersburg, FL

BIRŽELIO 9 D. klubo sekmadieninėje popietėje paminėti tragiški mūsų tautos įvykiai – sovietų okupacijos metu vykdyti trėmimai į Sibirą. Pirmininkės Vidos Meiluvienės pakviesta Klubo kultūros būrelio pirmininkė Angelė Karnienė, kalbėdama apie šias Baisiojo birželio dienas, sakė, kad nebuvo Lietuvoje šeimos, kuri nebūtų paliesta šių trėmimų. Pagal Tarptautinės istorinio teisingumo komisijos duomenis, iš viso per 1940-1953 metų laikotarpį iš Lietuvos į tremtį ir GULAG'o lagerius buvo išvežta daugiau nei 280,000 žmonių. Kvietė dalyvius susikaupti rimties minutei ir prisiminti ištremtuosius bei žuvusius šeimos narius, kaimynus, draugus ir visus tremtinius. Kalbėtoja pasidžiaugė, kad 1997 m. Lietuvos respublikos seimas Atmintinų dienų įstatymu Gedulo ir vilties dienai skyrė birželio 14-tąją ir suteikė oficialų atmintinos dienos statusą. Kalbą baigė sakydama, kad mūsų pareiga yra niekada nepamiršti šios baisios mūsų tautos naikinimo tagedijos.

BIRŽELIO 16 D., sekmadienį, Klubo salė prisipildė svečių, atvykusių paminėti Tėvo dienos. Juos pasitiko vaišių stalas, kur Klubo direktorius Andrius Radvila vaišino tėvelius užkandėliais ir alum. Pietų stalai ir scena buvo papuošti "Saulutės" mokyklos mokinių rankų darbais: ant kiekvieno stalo stovėjo tuščiaime alaus butelyje pamerkta palmės šakutė ir kaboją spalvoto kaklaraiščio piešinys ir sveikinimas tėveliams. Scenos gilumoje kaboją drobule su išpieštu medžiu, ant kurio šakų kaboją "lapai" – žaliuose dažuose mirkytos vaikučių rankų plaštakos. Tai tėvelis su atžalomis. Baro duris puošė didelis vainikas, supintas iš kaklaraiščių. Klubo pirmininkė Vida Meiluvienė pasveikino visus tėvelius ir programai

vesti pakvietė Vitą Blough. Po įvado ir minčių apie Tėvo dieną programos vadovė pakvietė į sceną keturis deklamatorius, kurie sekė eiles, skirtas tėveliams. Klausytojai plojimais įvertino jaunuosius "aktorius". Toliau programą scenoje atliko keturios "Ritmo" šokėjų poros, judriai pašokdamos "Salsa", "Cha-Cha" ir "Quick step". Gardūs užkandėliai ir pietūs, įdomus salės stalų papuošimas, džiugi linksmi nuteikianti programa ir jauki nuotaika lydėjo visus Tėvo dienos šventės dalyvius.

Šv. KAZIMIERO MISIJOS vadovas kan. kun. Bernardas Talaišis liepos 8 d. išvyko atostogų į Lietuvą. Kun. Talaišį pavaduos iš Kennebunkport, Maine, atvykstantis vienuolyno gvardijonas (viršinininkas) kun. Jonas Bacevičius, OFM. Kan. B. Talaišis atostogose bus iki rugpjūčio 7 d.

L.D.D-jos NARIŲ visuotinis susirinkimas įvyko birželio 21 d. Dalyvaujant 23 skyriaus narėms, susirinkimą vesti pirm. Aldona Stasiukevičienė pakvietė sekretorę Alvitą Kerbelienę. Po kun. dr. Mato Čyvo invokacijos atsistojimu ir susikaupimu prisimintos ir pagerbtos mirusios skyriaus narės Irena Ančikienė ir Aldona Drukteinienė. Perskaitytas ir priimtas praėjusio susirinkimo protokolas ir patiekta išd. Liudos Petkuvienės finansinė ataskaita. Šiuo metu išde turima \$3,110. Pirm. A. Stasiukevičienė padėkojo narėms už aukas ir atliktus lėšų

telkimo darbus. Kitų metų skyriaus valdybą sudaro: pirm. Aldona Stasiukevičienė, vicepirm. Rūta Bandžiukienė, sekr. Alvita Kerbelienė, išd. Liuda Petkuvienė ir narės Angelė Didžbalienė ir Anelė Mačiulienė. Alvita Kerbelienė paskaitė ištrauką iš *Pensininko* žurnalo: "Bendrauti sveika – geri darbai reiškia gerą sveikatą". Po to vyko vaišės.

LIETUVIŲ ŽINIAS leidžia Amerikos lietuvių klubo valdyba. Redaguoja Angelė ir Albinas Karniai, tel. 727-347-3717, el-adresas AnKarnius@aol.com. Administratorius dr. Pranas Budininkas, talkina Jonė Staškuvienė. Prenumeratas ir skelbimus siųsti administratoriui dr. Pranui Budininkui, 400-64th Ave., Unit 716 W., St. Pete Beach, FL 33706, tel. 727-360-4276.

Angelė Karnienė

London, ON

VISI LONDONIEČIAI, kurie tik galite, esate kviečiami atvykti rugpjūčio 18, sekmadienį, Midlandan ir ten dalyvauti metinėse lietuvių pamaldose Kanados kankinių šventovėje 3 v.p.p. Prieš Mišias 2.30 v.p.p. bus einamas lauke Kryžiaus kelias, o po Mišių – su vėliavomis prie lietuviškojo kryžiaus, pastatyto Lietuvos kankinių garbei, ir maldos ten bus užbaigiamos Lietuvos himnu. Vykstantiems adresas: 16163 Hwy 12 West, Midland, ON.

LIEPOS 14, sekmadienį, Mišios aukojamos už a.a. Haliną ir Albertą Albrechtus. Inf.

JAV

ČIKAGOJE, Lietuvos generaliniame konsulate buvo surengtas Antano Gustaičio medalių įteikimas, švenčiant S. Dariaus ir S. Girėno transatlantinio skrydžio 80-tąsias metines. Lietuvos aviacijos muziejus už nuopelnus ugdat Lietuvos aviaciją nutarė apdovanoti Antano Gustaičio medaliais Čikagoje gyvenančius penkis tautiečius: Valentiną Renonį, Reginą Narušienę, Viktorą Jautoką, Ernestą Lukoševičių ir Julijų Rūtenį Butkų. Medalius įteikė Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, padėkodamas medalistams už aktyvią visuomeninę veiklą, kuri, kaip rašoma *Drauge*, buvo deramai įvertinta Lietuvos aviacijos vadovybės. Buvusio žymaus karo aviacijos viršininko, lietuvių konstruktoriaus, brigados generolo Antano Gustaičio medaliais yra apdovanojami asmenys, kurie deramai prisimena ir puoselėja Lietuvos aviaciją. JA

kėjo. Sekmadienį, birželio 16, J. Lubienė nebeatsakė į skambutį. Skambinusi jos draugė lietuvi. Kilus nerimui, ji pranešė policijai, kuri ir rado žudiko aukas. Jolantos vyras Marius buvo Švedijoje. Šeima į Killorglin vietovę atvyko prieš septynerius metus, o vyras dirbti į Švediją išvyko prieš septynerius mėnesius. Jis, sužinojęs apie baisią nelaimę, grįžo į Airiją. J. Lubienė planavo su dukra grįžti į Lietuvą slaugyti sergančio tėvo. Taipgi buvo svarstomi planai persikelti gyventi į Švediją. Airijos policijai pavyko žudiką 26 metų Aurimą Andrušką surasti ir suimti. Spauda rašė, kad jis yra psichopatas ir narkomanas. J. Lubienė žudiką pažinojo. Tyrėjų manymu, jis atėjęs pas ją prašė pinigų. Kai ji jam jų nedavė, tai įsiutęs ją subadė peiliu. A. Andruška į teismą ėjo apsuptas policijos pareigūnų. Teisme laukė veilionės vyras Marius, jos sesuo Kristina su vyru Vaidu Kalevičiumi, o lauke – dviejų šimtų žmonių minia. JA

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Airijoje buvo nužudyta lietuvi motina ir jos aštuonerių metų duktė. Jolanta Lubienė ir jos dukra Enrika buvo rastos negyvos dviejų aukštų name, Killorglin vietovėje. Nerasta išsilaužimo žymių. Galvojama, kad J. Lubienė žudiką pažinojo ir juo pasiti-

Naujai atvykusiems į Kanadą

interneto tinklalapyje
Canadian Newcomer
www.cnmag.ca ir

<http://www.vengeo.com/html/5/cnmag/Newsletter0016>,
teikiama naudinga informacija apie mokslą, įsidarbinimą, sveikatą, būstą ir kitus svarbius klausimus.

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca 830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS		PASKOLOS	
Taupomoji sąskaita	0.25%	Asmeninės nuo	3.25%
Čekių sąskaita iki	0.25%	Nekiln. turto 1 metų	3.25%
INDĖLIAI		TFSA, RRSP ir RRRIF	
90 dienų indėliai	0.50%	Kintantčios	0.50%
180 dienų indėliai	0.50%	1 metams	1.60%
1 m. term. indėliai	1.60%	2 metams	1.75%
2 m. term. indėliai	1.75%	3 metams	2.25%
3 m. term. indėliai	2.25%	4 metams	2.40%
4 m. term. indėliai	2.40%	5 metams	2.50%
5 m. term. indėliai	2.50%		

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

AKTYVAI VIRŠ 75 MILIJONŲ DOLERIŲ

Sekite kasdieninę informaciją apie nuošimčius TALKOJE **MASTERCARD** KREDITO KORTELE **INTERAC** KORTELE

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p., penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ♦ ieškiniai dėl žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentai ir įgaliojimai
- ♦ palikimų administravimas
- ♦ nekilnojamo turto sandoriai
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: alpace@pacelawfirm.com

Laiškas iš Ekvadoro (Equador)

LABAS VISIEMS!

Mes jau čia. Aukštai čia. Bet gal apie viską iš eilės pabandyti.

Atskridome į Guajkil naktį, apie 12 val. Lijo. Susiradome savo viešbutį, tai buvo 5 min. taksiu nuo oro uosto. Oras buvo apie +30 laipsnių Celsijaus. Tvanku, lijo. Išsimegojome neblogai, iš ryto sėdome į autobusiuką, mes du ir dar trys keleiviai, ir pajudėjome į Cuenca. Lyguma pavažiavome apie 30 minučių ir prasidėjo kalnai. Kai pavažiavome aukštyn apie 45 minutes, prasidėjo rūkas, po to pasiekėme debesis. Tada, mano akimis žiūrint, matomumo nebuvo jokio, bet vairuotojas lėkė kaip ir lėkęs. Žinoma, jis čia kasdien važiuoja mažiau siai 2 kartus pirmyn – atgal.

Pagalčiau, kai išnirome iš debesų, pamatėme išpūdingo dydžio kalnus. Jie buvo aplink mus, ir žinoma, mes ir toliau vis kilome aukštyn serpentinu. Kelias išpūdingai geras. Nuo apačios buvo trys puikios juostos, dvi į kalną ir viena žemyn, vėliau pasiliko tik dvi. Kilome aukštyn apie 2 valandas, pervažiavome nuostabaus grožio valstybinį parką. Po jo ėmėme leistis žemyn. Dar pusvalandis, ir atsidūrėme slėnyje tarp tų kalnų. Jame ir įsikūręs miestas Cuenca. Išpūdingas, turintis senamiesčių ir, žinoma, naujamiestį su daugiaaukščiais, bet iš visų pusių apsuptas aukštų kalnų (Andai) miestas. Nepavyko dar jo viso apeiti, bet tai ką matėme – gražu. Daug bažnyčių, kelios katedros, senos.

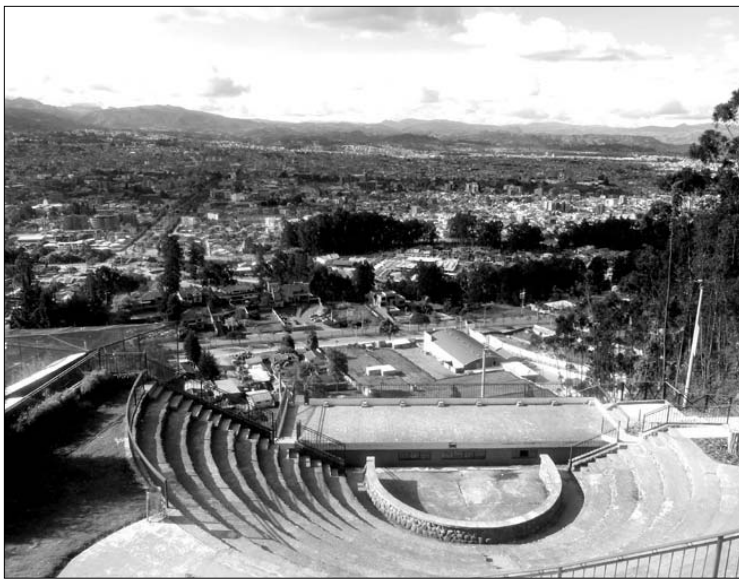
Apie žmones. Mudu su vyru čia aukštaūgiai. Vietiniai baltieji kiek mažesni už mus. Indėnų palikuonys – man iki peties. Žmonės tamsaus gymio, juodais kaip smala blizgančiais plaukais, ramūs, niekur neskubantys, draugiški. Gerai, žinoma, būtų mokėti ispanų kalbą, jie kalba daug. Jauni žmonės, žinoma, angliškai moka. Labai gražiai atrodo moksleiviai – visi jie su uniformomis. Jos labai spalvingos ir skoningos. Tikrai nesitikėjau, kad galima taip gražiai atrodyti su uniforma.

Apie orą. Užplaukia de-

besys, palyja, nuplaukia toliau per kalnus, būna šilta (20-25), oras skaidrus, saulė kepina, be galvos apdangalo nė žings-

perka turguje ir gamina.

Apie maistą. Valgome restoranėliuose, užteigėlėse. Jų maistas skanus. Italų res-

Viršuje – indėnų koncertas; apačioje – Cuenca iš 2700 metrų aukščio

nio. Visur žydi gėlės, žaliuoja palmės, augalai tie, kur pas mus auga kambarijė.

Apie kainas. Dar matėme nedaug, bet pirmas išpūdis – žemesnės negu Toronte. Šiandien netyčia (ėjome gatve ir sustojome prie kavinukės išgerti kavos) atsidūrėme ekspatų, tai emigrantų, klube, kur vyko tango milongas. Penkiese, vienas už kitą išpūdingesni vyrukai, griežė tango (visokį: pradant argentinietišką, Piocola, baigiant improvizacijomis), o mus prie savo staliuko pakvietė prancūzė (apkeliavusi daug pasaulio) ir papasakojo, kad dabar čia kainos pakilusios, nes labai daug atvyko gyventi amerikiečių. Jie tas kainas ir pakėlė, ypač butų (condos), taip pat restoranuose. Ji daugiausia (kaip ir priklausytų prancūzei) gamina pati. Puikius produktus

toranai geri. Turime visų pamėgtą "cafe Austria". Čia dienos pietus gauni už 6.5 dolerio. Virtuvė – europietiška, bet puiki.

Apie aukštį. Esame 2500 metrų aukštyje, vakar važiavome po miestą turistiniu pasižvalgymo autobusu, tai miesto vietoje pakilome maždaug į 2700-2800 m aukštį. Kai pradžioje pasakojau apie kelionę autobusu į Cuenca, buvome pakilę į 3500-3800 m aukštį. Aukštai. Kai važiavome nieko nejutome. Kai atvykome į viešbutį, jutome nuovargį, po to man labai skaudėjo galvą, viską išgelbėjo ta "mate coca". Tai tikras stebuklas. Žinoma, dabar jau mano kūnas pripranta, bet nuvargsti žmogus daugiau. Jau baigiu, nes turime eiti pažiūrėti buto nuomai. Vėliau parašysiu daugiau. (b.d.) **Margarita**

MISLĒS

1. Kokio maišo nepastatysi?
2. Gale lauko aukso lėkštė virš miško plauko.
3. Atlėkė varna iš žiemų, tūpė ragauti sprogstančių žiedų.
4. Be pirštų, be nagų braunas į trobą puošti langų.
5. Prieš saulę kas kyla, jos paliestas sudyla.

6. Piktas jautis bliaina, visą girią ragais griauna.
7. Atlėkė paukštė be sparnų, tūpė į medį be šakų.
8. Mažas būdamas didelį vežimą verčia.
9. Be dvasios, be kvapo kampe kabo, teisybę pasako.
10. Už nykštį trumpesnis, už kardą aštresnis.
11. Kas gadina gero kario vardą?
12. Kas palengvina ir ne-

- pagydomą ligą?
 13. Kas linksmai užbaigia darbymečio vargus?
 14. Nuo ko daugiausia susirgimų?
 15. Kokia tiesa aiškiausia?
 16. Prieš dangų žegnojas, prieš vėją skėtriojas.
 17. Kas turi dideles akis, plačias ausis, ilgas kojas?
 18. Kur kviečių kalnai supilti yra?
- Atsakymai 11 psl.

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĒLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.85%
4 metų	2.10%
5 metų	2.25%

SĄSKAITOS	
Taupomoji sąskaita	1.25%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	0.50%
1 metų term. ind.	0.50%

GIC INDĒLIAI (Taikomas pelno padalinimas)	
1 metų "cashable"	1.25%
1 metų	1.40%
2 metų	1.65%
3 metų	1.95%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

SUTEIKIAME	
Asmenines paskolas nuo	5.50%
Sutarties paskolas nuo	7.00%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS Su nekintančiu nuosimčiu	
1 metų	2.50%
2 metų	2.90%
3 metų	3.10%
4 metų	3.25%
5 metų	3.25%
Uždaras su kintančiu nuosimčiu	2.80%
Atviras su kintančiu nuosimčiu	3.25%
Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	3.75%

RRSP, RRIF Pensijų fondai TFSA Neapmokestinama Taupomoji sąskaita	
TFSA atviras, kintantis	1.50%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.45%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.85%
4 metų	2.10%
5 metų	2.30%

Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas	
Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas	

MŪSŲ ADRESAS
3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

Darbo laikas:
Pirm, antr, treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt, penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniai 9:00 - 1:00
Sekmdieniais 8:30 - 12:45

ANAPILYJE
Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3

Darbo laikas:
Ketvirtadieniai 12:00 - 7:00
Sekmdieniais 9:00 - 12:30

VASAROS DARBO LAIKAS

PAGRINDINIS SKYRIUS
Nuo 2013 m. birželio 29 d. iki rugpjūčio 31 d.

ŠEŠTADIENIAIS NEDIRBSIME
Šeštadieniais dirbti pradėsime nuo 2013 m. rugsėjo 8 d.

ANAPILIO SKYRIUS
Nuo 2013 m. birželio 29 d. iki rugsėjo 12 d.

UŽDARYTAS

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-825-3328

Padėsiu Jums greitai ir gerai parduoti ir nupirkti namą ar butą
Maloniai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS
Jerzy Kulesza M.Eng., Sales Representative
(416) 236-6000 www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

Sutton sutton group-
insurance realty inc.,
Brokerage*
*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED

Tel. tiesiogiai:
416-568-1604

LIETUVOS KULTŪROS ŽINIOS

Liūdna netektis

Birželio 28 dieną Vilniuje, eidama 89-uosius metus, mirė Lietuvos rašytojų ir žurnalistų sąjungų narė, rašytoja, žurnalistė, publicistė, gydytoja Filomena Taunytė-Paškonienė. Medikė ir rašytoja gimė ir augo Radviliškio rajone. Karo metais pradėjo lietuvių kalbos studijas VDU Kaune, uždarė universitetą, įstojo į akušerių mokyklą. Vėliau studijavo mediciną VVU. Dirbo įvairiose medicinos srityse, domėjosi netradiciniais gydymo būdais, skatino sveiką gyvenseną. Kartu neapleido ir rašymo. Pirmieji Filomenos Taunytės rašiniai respublikinėje spaudoje pasirodė 1966 metais, 1975 m. ji tapo Lietuvos žurnalistų sąjungos nare,

Rašytoja, visuomenės veikėja, gydytoja Filomena Taunytė (1925 -2013)

2008 m. jai paskirta Juozo Tumo-Vaižganto premija. Lietuvos rašytojų sąjungos narė nuo 2009 metų. Filomena Taunytė išleido aštuoneta knygų, susilaukusių didelio populiarumo ir skaitytojų dėmesio.

Gulbių ežeras Trakuose

Baletų spektaklio Gulbių ežeras premjera Trakuose

Trakuose, priešais pilį, Galvės ežere pastatytoje scenoje birželio 29 d. vakarą įvyko spektaklio P. Čaikovskio baletu *Gulbių ežeras* premjera. Pirmajame spektaklyje po atviru dangumi, scenoje ant vandens šoko įžymūs Maskvos Didžiojo teatro baletu šokėjai J. Krysanova ir Dm. Gudanov, pastatyme dalyvavo Lietuvos, Rusijos ir Gudijos teatrų artistai. Techniniai neįprasto spektaklio sprendimai (vad. T. Sedunova) uždavė nemažai galvosūkių.

Šokėjams būtina erdvė –16 m ilgio ir 14 m pločio scena, pastatyta ant polių, nuo kranto nutolusi apie keturis metrus, todėl 50 spektaklio artistų į ją buvo atplukdyti laivu. Iš visų pusių vandens apsuptoje scenoje buvo įrengta apie 14 tonų įvairios technikos.

Ypatingas dėmesys skirtas apšvietimui. Šviesos nuplieskė ne tik didžiulę sceną, bet ir vakarėjančio ežero bangas, sustiprindamos muzikos ir šokio įspūdį žiūrovams.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

Susitinka trys gandrai.

– Kur šįkart skrendi? – klausia pirmojo.
– Ooo, keliauju pas vieną porą, kuri jau dešimt metų laukia nesulaukia vaikų. Nešu jiems dukrytę.

– Nuostabu, labai juos pradžiuginsi! O tu? – teiraujasi antrojo.

– Aš nešu sūnelį šeimai, turinčiai dvi mergaites. Manau, ji irgi apsidžiaugs.

– Na, o tu kur trauksi? – smalsauja pirmieji gandrai trečiojo.

– Aš vėl skrisiu į netoli esantį vienuolyną. Niekad nieko ten nenešu, užtat kiek įvarau baimės!..

Iš nostalgijos savo tėvynei atgims Lietuva

Prof. ONA VOVERIENĖ,
Vilnius

Mes, išeiviai, esame didesni Lietuvos patriotai nei dauguma tėvynėje gyvenančių tautiečių. Net priekaištus sakome tik su meile ir rūpesčiu dėl Tėvynės ateities...

Ričardas Bačkis,
diplomatas, buvęs Lietuvos ambasadorius Prancūzijoje

Nudžiugau pamačiusi *Tėviškės žiburiuose* perspausdintą mano 2007 metų straipsnį apie Lietuvos diplomata, mąstytoją ir Lietuvos patriotą, filosofą-mistiką Oskarą Milašį. (*Tėviškės žiburiai*, 2013, kovas). Iš jau minėto diplomato Ričardo Bačkio pokalbio *Lietuvos žiniose* sužinojau, kad Prancūzijoje veikia Oskaro Milašiaus bičiulių draugija, kuri kasmet Paryžiaus priemiestyje Fontenblo pamini Oskaro Milašiaus gimimo ir mirties metines, propaguoja jo kūrybą. Kaip tik į šį renginį Fontenblo ir išskubėjo iš Lietuvos Ričardas Bačkis, tos draugijos tarybos narys. Šiais metais gegužės 15 d. Prancūzų institute Lietuvoje buvo organizuotas Oskaro Milašiaus poezijos vakaras.

2012 metais Lietuvoje buvo išleista Oskaro Milašiaus poezijos rinktinė *Sutemų dainos* (V., 2012. – 160 p.). Ją sudaro *Nuopuolių poema, 1899 (Moterys ir fantomai, Nuopuolių poema); Septynios vienatvės, 1906; (Septynios vienatvės, Sutemų dainos, Dainos ir šokiai iš kitados); Pradai, 1911; Kitos poemos, 1915; Simfonijos, 1915; Nihumin, 1915; Adramandoni, 1918; Lemuelio išpažintis, 1922.*

Iš prancūzų kalbos Oskaro Milašiaus poeziją išvertė mokytojas, poetas Vaclovas Šiugždinis (1911-1988); knygą iliustravo grafikė Gražina Didelytė (1938-2007); paaiškinimus parašė Petras Kimbrys, knygos viršelio autorius Rimantas Tumasonis; įvadinio straipsnio autorius Algirdas Patackas, išleido leidykla "Homo liber" Vilniuje.

Oskaro Milašiaus poezija – tai elitinės kultūros nuostabias fragmentas. Ją reikia skaityti, grožėtis, žavėtis, mokyti ją suprasti. Iki jos reikia priaugti. Interpretacijoms ji nepasiduoda. Kaip rašė Česlovo Milošo biografas Vytautas Rėkus, kaip ir Česlovo Milošo, Nobelio premijos laureato, taip ir Oskaro Milašiaus "vertinti jo kūrybą gali tik tas, kuris išmano daugiau ar bent ne mažiau, kiek autorius išmanė" (Vytautas Rė-

kus. Milašius – Punksas, 2010. – P. 123). Todėl aš ir nelipsiu į šį aukštą kalną, man neįveikiama.

Kai rašiau savo minėtą straipsnį "Dvasinis tobulėjimas – realybės pažinimo priemonė" apie Oskarą Milašį,

Tomonio (1940-1995) valią, šis pagrindininkų būrelis pradėjo leisti pagrindinį leidinį *Pastogė*, kuriuo siekta "įrodyti, kad ir pagrindžio bei represijų sąlygomis galima kurti ir rimtą kultūrą, turinčią išliekamąją vertę, kad nebūtina da-

Lietuvos atstovybė Paryžiuje, Oskaras Milašius – trečias iš kairės Ntr. Lietuvos Nacionalinio muziejaus nuosavybė

dar tada nežinojau daugelio sovietinio okupacinio režimo užslaptintų faktų, kurie tik dabar atsivėrė Algirdo Patacko įvadiniam straipsnyje, parašytame Oskaro Milašiaus poezijos rinktinėi *Sutemų dainos*. Pasirodo, kad Kaune, jau nuo praeito amžiaus 7-jo dešimtmečio buvo susibūręs katalikų inteligentų būrelis, tarp jų buvo ir visi minėti Oskaro Milašiaus kūrybos gerbėjai. Tai jau ir minėtas Vaclovas Šiugždinis, ir knygų kolekcionierius Pranas Matkevičius (1910-1985), kuris buvo išsaugojęs daug prieškarinio Lietuvoje išleistų knygų, ir vertėjas Jeronimas Brazaitis, išvertęs į lietuvių kalbą *Ulisą*, ir minėta grafikė Gražina Didelytė, ir buvęs tremtinys Antanas Kniūkšta, geriausios prieškarinio leidyklos "Sakalas" buvęs direktorius, ir rašytojas, poetas Kazys Jankauskas, ir rašytojas Juozas Žlabys-Žengė, ir poetas Stepas Zobarskas, ir Pranas Mikalauskas-Antalkis (1923-1997), paskutinis vyduininkas, tiesiogiai su Vydūnu bendravęs ir leidęs pagrindinį žurnalą *Katakombos*, skirtą patikimam bičiulių ratui. Pogrinde jis buvo išleidęs keletą knygų, tarp jų *Trečdalis atskilusio mėnulio virš Lietuvos: Oskaro Milašiaus pranašavimai* – (K., 1995), kuria remiausi rašydama savo minėtą straipsnį apie Oskarą Milašį. Tame būrelyje buvo ir įvadinio straipsnio autorius, dabar Lietuvos seimo narys Algirdas Patackas.

Kaip rašoma įvadiniam knygų straipsnyje, 7-jo dešimtmečio viduryje, vykdant žuvusio ar KGB nužudyto Lietuvos patrioto Mindaugo

lyvauti mele, norint tapti kultūros kūrėju" (Algirdas Patackas. *Oskaro Milašiaus grįžimo į Lietuvą vingiai // Oskaras Milašius*. Sutemų dainos. – V., 2012. – P. 10).

Pastogiečiams "To meto drungnoje pilkumoje šios trys paslaptingos raidės – O.V.M. (Oskar Vladislovas Milašius) buvo kaip stebuklingas raktas į kitą pasaulį, kur skleidžiasi dieviškos žmogaus galios, kur ūkuose skendėja nežinomų civilizacijų archipelagai. (A. Patackas. Ten pat). Jie svajojo išleisti pilną Oskaro Milašiaus raštų rinkinį. Išleido pogrinde tik tris tomus, ketvirtojo – lituanistikos jau nebespėjo. Kaip dažnai atsitinka Lietuvoje buvo išduoti, ir KGB prisikapstė prie pastogininkų branduolio. "Tačiau svarbiausias darbas buvo padarytas – įrodyta, kad galima, kad būtina, kad įmanoma būti laisvam ir kūrybingam bet kokiomis sąlygomis" (A. Patackas. Ten pat). Tai Lietuvoje vėl darosi aktualu. Ir teikia viltį.

Oskaro Milašiaus gimnaitis Česlovas Milošas, apilankęs poetą Paryžiuje 1931 metais. Savo prisiminimuose nuoširdžiai žavėjosi juo kaip poetu ir kaip Asmenybe, išlaikiusia savo tėvų ir protėvių vertybes. Tada Česlovui buvo 20 metų, o Oskarui Milašiui 53. Nepaprastą įspūdį Č. Milošui paliko kilmės žiedas ant poeto piršto ir su jaunimui būdingu maksimalizmu pasigyrė, kad jis pats kilmės žiedo nenešioja dėl to, kad tai "prieštarauja jo demokratiniam išitikinimams".

Nukelta į 10-tą psl.

Dail. Ona Ališauskas – *Abandoned* (akvarelė)

Į Vakarus atgręžta istorija

Kanados lietuvių A. Šileikos romanas lietuvišką patirtį išveda toli už nacionalumo ribų

Lietuvių grožinėje literatūroje gana reta knygų, kurios būtų įdomios ne vien siauriam mūsų šalies skaitytojų būriui. Kaip aiškėja kelerius metus, Vakarų publikai galima visai sėkmingai pasiūlyti ne Lietuvoje gyvenančių lietuvių autorių istorinius romanus (Rūtos Šepetys knyga *Tarp pilkų debesų* ir kitos). Ši tendencija labiau susijusi ne su mūsų vis dėlto dar uždaros bendruomenės gyvenimo ir literatūros ypatumais, o, kaip teigia ne vienas filosofas ir kultūrologas, su bendrąja postmoderna pasaulio raida, kai mokslinis istorijos tekstas vis labiau artėja prie istorinio romano žanro. O grožinė literatūra vis daugiau orientuojasi į dokumentalumą, tikrų istorijos faktų meninę interpretaciją.

Kanadoje gimusio lietuvių Antano Šileikos romanas *Pogrindis* ir jo sutiktuvų kontekstas parodo, kad mokslinės ir meninės istorijos sankirta yra probleminė: nuolat diskutuojama dėl kai kurių istorinių faktų netikslumo dokumentinėje meninėje literatūroje. Viename Lietuvos dienraščių pagrindinio *Pogrindžio* veikėjo partizano Luko prototipo Juozo Lukšos-Daumanto artima giminaitė kaltina A. Šileiką iškraipius istoriją ir net ją suklastojus. Visgi minėtoje laikraščio publikacijoje tarp eilučių išryškėja paprastas teiginys: istorinių mokslinių tekstų apie Lietuvos partizanus ir ypač J. Lukšą-Daumantą yra gana daug. Profesionaliems istorikams šioje srityje nedaug ką įmanoma nuveikti. Todėl A. Šileika *Pogrindyje* renkasi literatūrinį būdą istorijai suprasti ir skaitytojams perteikti: būdamas turtingos vaizduotės ir empatiškas rašy-

tojas, autorius savo vaizdinius romane verčia į žodinių pasakojimą, o skaitytojui reikia atlikti priešingą veiksmą – romano verbalinį tekstą paversti nauju savo vaizduotės turiniu ir taip ją plėsti, tapatinantis su pagrindiniu veikėju ir ugdantis moralinį jautrumą. Ne viename interviu A. Šileika prisimena lankęsis Merkinėje, kur vyksta romano veiksmas, sėdėjęs J. Lukšos-Daumanto bunkeryje ir savo kūnu bent kiek pajutęs, ką reiškė partizanų kova praėjusio amžiaus viduryje.

Ne vienas skaitytojas *Pogrindžio* lietuviškajam leidimui prikiša prastą vertimo kokybę. Problema kur kas platesnė nei vertėjos kompetencija: pagrįsta formuluoti įdomų ir intriguojantį klausimą – ar nacionaline kalba įmanoma išreikšti tautybės tiesiogiai nereiškiančius vaizdus? Atrodo, A. Šileika šio tikslo nesiekė – atvirkščiai, bandyta lietuvišką patirtį pavaizduoti kuo universalesnę ir suprantamą ne vien lietuviams. Dėl to *Pogrindis* labai primena kino scenarijų, o ne prozinės literatūros pasakojimą. Maksimalus

emocinis poveikis skaitytojui, kompensuojantis gana neturtingą veikėjų emocinį pasaulį, kompozicijos ypatumai, kai laikomasi holivudinio kino schemomis pagrįsto skaitytojo dėmesio išlaikymo dėsnų, lemia tai, kad *Pogrindis* yra labai lengvai skaitoma, tiesiog ryte praryjama knyga.

Pagal komercinio kino taisykles suregzta ir meilės siužetinė linija. Taip lietuviškoji patirtis išsina už nacionalumo ribų ir tampa atpažįstama kaip sava Vakarų Europoje ir Šiaurės Amerikoje. Ar mūsų literatūriniam arsenale yra būdų, kaip užsienio masinę skaitytoją dar sudominti mūsų istorija ir gyvą patirtimi? Atsakymai į šį klausimą sudėtingi ir nevienareikšmiški, tačiau neabejotinai A. Šileikos *Pogrindis*, nors Lietuvoje kai kam ir kelia pasipiktinimą, yra tekstas, kuris gali padėti mums atsiverti pasauliui. Net tada, kai mūsų istorijos gyvybė stebina mus pačius, tačiau yra savaime suprantama užsienio lietuviams.

Ramūnas Čičelis,
Internetinis žurnalas "IQ",
2013 nr. 6(39)

Providing commercial property mortgages for our community

Small Business
Rental Properties

Apartment Buildings
Daycare and more

TAUPOMOJI SĄSKAITA

"TFSA" (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.50%
1 metų	1.65%
2 metų	1.85%
3 metų	2.10%
4 metų	2.25%
5 metų	2.40%

INVESTICINĖ SĄSKAITA

"GIC" INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų	1.55%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.10%
5 metų	2.30%
1 metų iškeičiamas	1.35%
1 metų JAV dolerių	0.40%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI SĄSKAITA 1.35%

"PLANAS 24" Kasdieninių palūkanų čekių / taupomoji	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.10%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.25%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.90%
1 metų	3.00%
2 metų	3.00%
3 metų	3.15%
4 metų	3.25%
5 metų	3.25%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.40%
1 metų	1.65%
2 metų	1.85%
3 metų	2.10%
4 metų	2.25%
5 metų	2.40%

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.50% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.50% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 7.0% ir aukščiau

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be išėjimo

PARAMA

www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per \$215,000,000

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

affiliated

RICHARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ **1-888-384-4444**

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCO (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West

(prie naujos 'PARAMOS')

Toronto ON, M8W 1C5

Tel. (416) 207-0885

www.RoyalYorkOrtho.com

Kviečiame mažus ir didelius!

Brangiausias palikimas

Atviras laiškas visiems

MIELI GIMINĖS IR
ARTIMIEJI,

Daugelis jūsų klausinėjot, koks buvo mano išpūdis Lietuvos šioj kelionėj (2009 m. vykstant į Dainų šventę). Ši ketvirta kelionė į tėvynę paveikė mane smarkiai, bet trūko laiko, kol susigaudžiau – kodėl. Kad galėčiau Jums pareikšti savo jausmus, reikia trumpai perduoti ankstesnių kelionių išpūdžius.

Pirmą sykį aš keliavau su tėvais 1979 m., keturioms su puse dienų. Po įtemptos kelionės atskridau į kitą pasaulį. Giminės sutiko su gėlėmis ir ašarom. Per kitas dienas susitikau su pirmą kartą matytomis giminėmis, pasilepinom jų vaišingumu, pabendrauom ir dainavom. Be to, aplankėm ir pamatėm daug žymių bei kultūrinių vietų, susipažinau (nors tik paviršiuje) su tarybine sistema ir gyvenimu. Bet gal ypatingiausias išpūdis rishosi su kalba. Sunku jums paaiškinti, bet kai išgirdau miestelį, krautuvėse ir kitur, žmonės kalbant lietuviškai, jaučiau, kad Lietuvos tautos gyvybė išsilaiko dėl kalbos labiau negu dėl kokios kitos priežasties. Pirmą kartą pradėjau suprasti, kodėl tėvai taip vertino savo gimtąją kalbą.

Antrą kartą atvykau 1991 m., po rugsėjo pučo. Tik prieš keletą savaičių Sovietų Sąjunga pripažino Baltijos valstybių nepriklausomybę. Atvykau dėl pusseserės vestuvių, išmokau lietuviškai puotauti ir flirtuoti. Buvo nuostabus laikas: barikados tebestovėjo prie televizijos bokšto, prieš mėnesį dar tankai gynė Lenino aikštę, o dabar visi atsigavę ir linksmi.

Trečią kartą, 2001 m., ant kelto atplaukiau iš Europos į Klaipėdą ir praleidau keletą dienų Lietuvoje. Keistas laikas buvo – kraštas nebesijautė tarybinis, bet toks pat kaip kitur Europoj. Matėsi kapitalizmo ir Vakarų prekybos išiveržimo, bet atrodė, kad daugybė tų naujų veiklų ir verslų buvo nepastovūs ir neriboti. Nemažai lietuvių sutikau, kurie buvo nusivylę praeitu dešimtmečiu, ir kaip viltis dėl geresnės ateities sumažėjo.

Šį kartą keliavau su Mont-

realio choru į Dainų šventę. Iš paviršiaus išpūdis buvo viltingas ir malonus – jaučiau, kad aš būčiau Vakarų Europoje. Kraštas jau visiškai paverstas į kapitalizmą, ir prekyba bei pats kraštas jautėsi pastovesni po aštuonerių metų. Vairavau visur ir aplankiau giminės, taip pat kaip darydavau Amerikoj. Dingo tas kito pasaulio jausmas.

Aplankėm Gruto parką su giminėmis. Tarybiniai laikai atrodė kaip pasaka senovės laikų, nors ne tiek seniai nepriklausomybė buvo tik sapnas. Aplankėm KGB muziejų Vilniuje, bet praleidau daug laiko besidomėdamas aprašais partizanų grumtynių. Mes mokėmės apie partizanus lietuviškoj mokykloj, bet kažkaip jų kovos ir pasiaukojimas stipresnės reikšmės dabar turėjo.

Bet didžiausias išpūdis buvo per Ansamblių vakarą Kalnų parke, kai pabaigoje visi ansambliai kartu pradėjo dainuoti *Lietuva brangi*. Iki šiol ta daina nebuvo tarp mano mėgstamiausių, nes lėta, ir aš tiek kartų buvau girdėjęs. Bet tuoj, kai pradėjo dainuoti, ašaros pradėjo man bėgti. Pažvelgiau į seserį, ir jai taip pat buvo. Supraskit, kad mes visą gyvenimą dalyvavom lietuviškuose įvykiuose: bažnyčioj, šeštadieninėj mokykloj, minėjimuose ir koncertuose. Daug kartų girdėjau ir dainavau *Lietuva brangi*. Bet dabar pirmą kartą dainuojam pačioj Lietuvoje, apie kurią dainos žodžiai nupasakoja, o ne susirinkime svetimam krašte, ir dainuojam kartu su Lietuvos dabartiniais piliečiais. Tie žodžiai turėjo naują nuoširdžią reikšmę. Ir per ašaras pajutau ir supratau, kad brangiausias amžiną atilsį tėvų palikimas man buvo lietuvių kalba.

(Aš persiunčiu šį rašymą, nes noriu, kad Jūs žinotumėt, kad aš esu dėkingas Jums ir visai Lietuvių bendruomenei, ypatingai antros kartos atvykusiems bei Maironio mokyklos mokytojams už lietuvių kalbos mokymą, tautos pažinimą ir meilę).

Algis Jurėnas, P.Eng.,
Maironio mokyklos 1967 m.
mokinys

Atkelta iš 8-to psl.

Oskaras Milašius tada jaunuoliui švelniai papriekaitavo, sakydamas, kad negalima atsisakyti ar slėpti viešai priimtų vertybių, tarp kurių yra kilmė ir giminė, Tėvynė. Česlovas Milošas labai vertino jo giminaičio meilę Tėvynei Lietuvai, jo visą patriotinę veiklą tėvynės labui, žavėjosi jo poezija. Po Oskaro Milašiaus mirties jo visą kūrybą išvertė į anglų kalbą. Gi Oskaras Milašius apie Č. Milošą rašė su didele simpatija, laikė jį "jaunikaičiu, kurį truputį laikau savo sūnumi" (Vytautas Rėkus. Milašius. Asmeninis pasirinkimas. – Punkskas, 2010. – P. 132).

Oskaras ir Česlovas Milašiai savo veikla ir kūryba užsitarnavo didžiulę visų dar išlikusių lietuvių pagarbą, "abu dirbę lietuvių tautos labui ir abu palikę savo nepaprastą kūrybą. Tai jų sukrautas lobis tautai ir žmonijai. Jų abiejų kūryba – tai paminklas žmonėms, kuriuos jie mylėjo, jiems dirbo ir jiems linkėjo gero" (Vytautas Rėkus. Ten pat). Gi Oskaro Milašiaus *Sutemų dainos* mums, lietuviams, brangi ne tik kaip mūsų Tau-

tos literatūros istorijos puslapis, prancūzų ir lietuvių kultūrų sandūros reiškinys simbolizmo epochoje, bet ir kaip paminklas Lietuvos patriotui, apsisprendusiam dirbti jo idealizuojamo vaikystės krašto – Lietuvos labui. Jis nuoširdžiai rūpinosi Lietuvos reikalais ir siejo visi dėl visų jo krašto nesėkmių audringu prieškarinio laikotarpio.

Linkiu, kad šios knygos kelias į bibliotekas ir į lietuvių širdis būtų platus ir viliojantis, ir kad jos kūrėjo Oskaro Milašiaus gyvenimo ir kūrybos pavyzdys belstųsi į kiekvieno lietuvių, dar nespėjusio visiškai nutautėti, jausmus ir sąžinę.

Diplomatas Ričardas Bačkis kalbėjo, kad "Į gerąją pusę keičiasi tėvynė... iš atstumo dažnai matyti tie dalykai, kurių būdamas vietoje, tiesiog nepastebi... Jeigu sirgai ir sa-

vaitę gulėjai lovoje, atsigauti prireiks dar savaitės. Jeigu šalis penkiasdešimt metų sirgo, turi praeiti dar penkiasdešimtmetis, kol ji galutinai pasveiks". (Goda Ambrazas. Buvęs ambasadorius užtruko Lietuvoje // *Lietuvos žinios*. – 2013, geg. 18, p. 23).

Mūsų tikrovė parodė, kad išsivaduoti iš galingo mūsų tautos okupanto buvo lengviau, negu išvaduoti tautos žmonių protą iš pavergto proto vergijos. Todėl mūsų žvilgsniai ir krypta į Lietuvos išėviją, kuriai pavyko išsaugoti savo protą nuo marksistinio-lenininio buldozerio preso, su viltimi, kad ji padės prisikelti iš tamsos lietuvių dvasiai ir Lietuvos valstybei iš ligos patalo. Manome, kad tik iš nostalgijos savo Tėvynei atgims Lietuva.

(Sutrupinta)

Iš nostalgijos savo tėvynei atgims Lietuva

FOUR SEASONS REALTY LIMITED Brokerage,
67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Angelė Šalvaitė, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
705-446-6428
705-445-8500 ext 247
Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@rogers.com

Waterside DENTAL **9th Line DENTAL**

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171 1252 Hurontario St. Mississauga, L5G 3H3 www.watersidedental.ca

(905) 785 3900 3945 Doug Leavens Blvd. Mississauga, L5N 0A5 www.9thlinedental.ca

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair) Toronto, Ontario M6N 3P7

ROYAL LEPAGE

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

TURNER & PORTER

OVER A CENTURY OF SERVICE
1874

Laidotuvių Namai

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

PRANEŠIMAS STUDENTAMS

Toronto Lietuvių Namų – Labdaros Švietimo fondas

PRANEŠA, kad skiria šešias stipendijas:

Vieną – \$1,500; penkis – \$1,000

- ▶ Švietimo fondo stipendijų komisija atsižvelgs į studentų aktyvų dalyvavimą lietuviškoje veikloje ir akademinis pažymius.
- ▶ Kandidatai turi būti lietuvių kilmės, Lietuvių Namų arba Labdaros fondo nariai, kolegijų, universitetų studentai arba aspirantai.
- ▶ Studentai gali pildyti prašymo anketas du kartus. Vieną kartą gavęs stipendiją, antrą kartą gali pildyti tik po metų pertraukos.

Prašymo anketas galima įsigyti internetiniame tinklalapyje

Toronto Lietuvių Namai: www.torontolietuviunamai.comLabdaros fondas (Slaugos namai): www.labdara.ca

PRAŠYMUS PATEIKTI IKI 2013 M. SPALIO 11 d., 4 v.p.p. Komisija svarstys tik tuos prašymus, kurie bus pilnai užpildyti ir atliks visus reikalavimus

Toronto Lietuvių Namų – Labdaros Švietimo fondo stipendijų skirstymo komitetas

SPORTAS**Pasaulio lietuvių žaidynės Klaipėdoje**

Birželio 28 d. vakarą Klaipėdos „Švyturio“ arenoje su trenksmu praūžė iškilminga IX Pasaulio lietuvių žaidynių atidarymo ceremonija. Šventės metu scenoje bangavo Lietuvos trispalvės, maždaug 4 tūkstančiai pasaulio lietuvių iš 21 skirtingos šalies atsistojo giedojti Lietuvos himną, o žaidynių ugnį įžiebė Jo Ekselencija Prezidentas Valdas Adamkus. Žaidynės skiriamos S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą 80 metų ir Pirmosios Tautinės olimpiados 75 jubiliejams paminėti. Būtent tas Donato Paužuolio lėktuvėlio skrydis ir simboli-zavo garsųjį S. Dariaus ir S. Girėno skrydį per Atlantą. Čia galima pamatyti lietuvių ir iš tolimojo Sibiro, ir iš JAV, ir Australijos, ir kitų šalių. Susirinkome tam, kad paliu-

dytume pasauliui, Europai, Lietuvai ir patys sau, kad mes buvome, mes esame ir būsim. Paliudykime pasauliui, kad esame vienos gražios, draugiškos šeimos nariais. Mūsų gyslomis teka vienas

kraujas, nes šiemet Pasaulio lietuvių žaidynėse Klaipėdoje dalyvavo apie 2600 sportininkų iš 21 pasaulio valstybės. Dar apie 1000 dalyvių sudaro treneriai, teisėjai, delegacijų vadovai, savanoriai. **Inf.**

ŠALFASS žaidynėse stalo tenisas su šachmantų prieskoniu

Stalo teniso turnyre geriausiai sekėsi P. Gurkliui

Net 20 sportininkų išmėgino jėgas ŠALFASS stalo teniso varžybose Čikagoje. Pasak varžybų dalyvių bei ŠALFASS pirmininko Lauryno R. Misevičiaus, šios stalo teniso varžybos pasižymėjo plačia dalyvių geografija ir jų gausa bei aukštu varžybų lygiu. ŠALFASS stalo teniso vienetų kovas laimėjo Illinois valstijos sostinėje gyvenantis Paulius Gurklys, baigmėje po itin atkaklios kovos rezultatu 3:2 įveikęs praėjusių žaidynių nugalėtoją Deivį Pavasarį iš Niujorko. Kovoje dėl 3-iosios vie-

tos daugkartinis ČLSTL nugalėtojas Gintautas Krivickas, pralaimint 0:2, tik didelių valios pastangų ir sukauptos patirties dėka sugebėjo palaužti savo gerokai jaunesnį kolegą Jaunių Jankų, nugalėdamas jį minimaliu rezultatu 3:2.

Bronziniais ŠALFASS varžybų medaliais pasidabino J. Jankaus ir Renato Lapinsko duetas, kuris kovoje dėl trečiosios vietos rezultatu 3:2 palaužė svečių iš Klyvlando – Kęsto Jurgelaičio ir Edmundo Čapo porą. Iš viso dvejetų rungtyne varžėsi aštuonios komandos.

Šachmatų varžybose medaliais pasidabino visi trys dalyviai

Vos prieš kelias dienas į ŠALFASS žaidynių programą įtrauktose šachmatų varžybose suskubo dalyvauti tik trys šio žaidimo mėgėjai. Ir ne nuostabu, kad visi trys žaidę šachmatininkai tapo varžybų prizininkais. Greitaeigių šachmatų varžybose pajėgiausias buvo visas tris partijas laimė-

jęs čikagiškis Giedrius Sakalauskas, kuris ir tapo ŠALFASS žaidynių čempionu. Antras liko iš Vašingtono Visvydas Matulis, o bronzos medaliu pasidabino Almantas Tuminauskas.

Po varžybų čempionui G. Sakalauskui iššūkį metė „Litanicos“ futbolo klubo atstovas Linas Jakovlevas, tačiau gan greitai pralaimėjęs partiją ir pripažinęs varžovo pranašumą jis įsitikino, kad žaidžiant futbolo aikštėje jam sekasi kur kas geriau, nei varžantis prie šachmatų lentos.

Šeštadienio vakarą ŠALFASS šventės dalyviams buvo surengtos net dvi vakaronės – viena jų skirta jauniems sporto šventės dalyviams, o kita – vyresniems. Į žaidynes iš įvairių JAV vietovių suvažiaavę sportininkai išmėgino savo rankos taiklumą tritaškių konkurse „Lyja tritaškiai“ bei linksminosi pagal Rasos Zurbekaitės ir Jaronimo Vitavičiaus estradinio dueto muziką. **Dainius Ruževičius**

IŠ LIETUVOS SPAUDOS

- Gavus naujų drabužių iš užsienio siuntas, prie parduotuvių su iškabom „Dėvėti“, „Pigūs“ būriuojasi ne tik vargšai, bet ir turtingesni žmonės. Juokaujama, kad lietuviai pribagia europiečių skudurus.

- Lietuvos verslo konfederacijos pirmininkas Vydas Gedvilas pateikė pasiūlymus, kaip sumažinti valstybės konkuravimą su privačiu verslu. Konkurencija kenkia verslo įmonėms, kurios negauna

plėtrai reikalingų pajamų.

- Klaipėdos krovinių ekspedijavimo bendrovė „Karpis“ užsimojo Palangoje pastatyti sporto ir pramogų centrą su 50 numerių viešbučiu, konferencijų centru, moteliu bei restoranu. Turėtų būti ir ledo arena, teniso aikštės, plaukimo baseinas ir kt.

- Didžiausias miškingumas yra Neringos savivaldybėje – 83,9 teritorijos. Po jos – Druskininkai, Varėna, Kazlų Rūda, Švenčionys.

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuošimčiai labai žemi.

Prižadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

Kanados Lietuvių
Lithuanian CanadianFondas
Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1

Tel: 416-239-9889
klfondas@on.aibn.com

Jūsų aukos Kanados lietuvių fondui užtikrins nuolatinę paramą lietuviškai veiklai bei lietuviybės išlaikymui Kanadoje

Šiais metais Fondas paskyrė

“KRETINGOS” ir “ROMUVOS”
stovyklavietėms
po **\$10,000.**

Įnašams išrašome pakviltavimus pajamų mokesčių sumažinimui

MĮSLIŲ ATSAKYMAI

1. Tuščio, 2. Mėnulis, 3. Šalna pavasarį, 4. Šaltis, 5. Migla, 6. Vėjas, 7. Snaigė, 8. Kelmas, 9. Laikrodis, 10. Piktas žodis, 11. Baimė, 12. Geras žodis, 13. Alus arba midus, 14. Nuo persivalgymo, 15. Nuoga, 16. Malūnas su sparnais, 17. Baimė, 18. Kur mūsų nėra.

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Ieško padėjėjų

FIRMA, užsiimanti marmurinių/granitinių stalviršių instaliacija, PASTOVIAM DARBUI ieško meistro padėjėjų.

Norintys gauti daugiau informacijos, prašomi skambinti NIKUI

tel. **905.424.1133**
arba apsilankyti internetiniu adresu

www.NerasEnterprises.comwww.NerasEnterprises.com

Neras Enterprises

Granite or Marble Counter
Fabricated & Installed in

96 Hrs. or Less

Nick
905.424.1133

TORONTO

Anapilio parapijos žinios

• Kauno arkivyskupijos kun. Nerijus Šmerauskas yra paskirtas darbuotis mūsų parapijoje trejiems metams ir atvyksta liepos 18 d.

• Šv. Jono lietuvių kapinių koplyčioje liepos ir rugpjūčio mėnesiais bus aukojamas Mišios trečiadieniais 7 v.v. Prieš Mišias 6.30 v.v. kalbamas Rožinis, kurį ves Stasė Zimnickienė.

• Primename, kad mūsų parapijos metinė šventė, Lietuvos kankinių atleidai, šiais metais bus rugsėjo 29, sekmadienį. Prašome jau dabar tą datą paskirti dalyvavimui šventėje.

• Rugpjūčio 18, sekmadienį, Kanados lietuvių katalikų centras kviečia visus dalyvauti metinėse lietuvių pamaldose Midlande. Šios iškilmės yra proga nuoširdžiai pasimelsti ir išskirtinė proga viešai išreikšti savo tikėjimą bei tautiškumą kitiems. Iškilmės apima Kryžiaus kelio ėjimą, suvažiavusių kunigų lietuviškai atnašaujamas Mišias, lietuviškų organizacijų dalyvavimą su vėliavomis ir maldas bei Tautos himną prie lietuviško kryžiaus. Kadangi šie metai popiežiaus paskelbti tikėjimo metais, skatiname visus gausiai dalyvauti. Iškilmės bus pradamos lauke prie Kanados kankinių šventovės 2.30 v.p.p. Kryžiaus kelio ėjimu. Išpažinčių šventovėje bus klausoma nuo 2 v.p.p. Iškilmingos Mišios vyks 3 v.p.p., o po Mišių bus einama su vėliavomis prie lietuviškojo kryžiaus, pastatyto Lietuvos kankinių garbei, ir maldos ten bus užbaigiamos Tautos himnu. Autobusas tą dieną į iškilmės važiuos nuo Hamiltono Aušros Vartų šventovės 10.45 v.r. ir sustos paimti maldininkų prie Priskėlimo šventovės Toronte 11.45 v.r. Norintieji važiuoti autobusu Hamiltono apylinkės lietuviai prašomi registruotis pas Reginą Chormanskytę tel. 416-527-6440, o Toronto ir Mississaugos lietuviai – Priskėlimo parapijoje tel. 416-533-0621. Kaina kelionei autobusu – \$20. Vykstantiems savo priemonėmis adresas: 16163 Hwy 12 West, Midland, ON.

• Mišios sekmadienį, liepos 14: 10 v.r. už a.a. Antaną ir Mariją Elijošius, Ronald ir Ireną Cox bei jų sūnelį Romuką; Vasagoje 10 v.r. už a.a. Raimundą-Vidą Gerą; Delhi šeštadienį, liepos 13, 3 v.p.p. už a.a. Juožą Jauneiką.

Priskėlimo parapijos žinios

• “Kretingos” stovykla lietuviškai kalbantiems liepos 14-27 d.d.

• Šeimų stovykla liepos 28-rugpjūčio 3 d.d.

• Rugpjūčio 18 d. maldininkų kelionė į Midlandą.

• Praeitą savaitę iš mūsų šventovės palaidoti: a.a. Leokadija Nakrošienė, 87 m. Paliko vyrą Vladą, dukrą Birutę ir sūnų Algimantą su šeimomis ir brolių Algį Česėką; a.a. Vanda Balnis, 84 m. Paliko sūnų Ričardą ir seserį Violetą Plačiakiene su šeima.

• Mišios sekmadienį, liepos 14: 8 v.r. už parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Helen Nešukaitis; 11 v.r. už a.a. Onutę Skukauskienę; už a.a. dr. Aldoną Užupienę-Lukienę; už a.a. Oną Grigaravičienę; už a.a. Alfredą Kupetį; už parapijoje dirbančius kunigus.

Suvalkų krašto išeivijos sambūrio valdyba visus kviečia gegužinėn, kuri įvyks liepos 28, sekmadienį, Erindale Parke, Mississauga mieste. Pradžią 3 v.p.p. Įvažiavimas parkan – nuo Dundas gatvės. Programoje numatyta sportiniai užsiėmimai vaikams ir visiems – bendras suneštinis maistas.

Suvalkų krašto išeivijos sambūris visus nuoširdžiai kviečia dalyvauti Šeimų vasaros stovykloje, kuri vyks rugpjūčio 17-25 d.d. “Romuvoje”. Stovyklos atidarymas bus rugpjūčio 17, šeštadienį, 2 v.p.p. Stovyklavimo kaina pavieniui suaugusiam asmeniui už naktį – \$20, o už savaitę – iki \$100. Šeimai kaina už naktį – \$40, o už savaitę – iki \$200. Dalyviai turi būti susimokėję \$10 nario mokestį. Rugpjūčio 24, šeštadienį, bus sekmadieninės Mišios ir po to – bendra vakarienė, programa prie laužo ir šokiai. Vakarienės kaina suaugusiam \$7, o vaikam – po \$5. Per savaitę – asmeninis maitinimasis, prisilaikant bendros tvarkos valandų. Norinčius stovyklauti prašome kreiptis į stovyklos vadovą Praną Vilkelį tel. (905)279-1867 arba e-paštu: lac_pranas@hotmail.com.

AUKOS

A.a. Leokadijos Nakrošienės atminimui Aldona ir Algirdas Vaičiūnai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$20.

Išganytojo parapijos žinios

• Liepos mėnesį pamaldų nebus. Pirmos pamaldos – rugpjūčio 11 d. 11.15 v.r.

• Birželio 26 d. Londone, ON, po ilgos ligos mirė Elly Frieda Bekerytė-Willen (Vilensbrektienė), sulaukusi 71 m. amžiaus. Palaidota liepos 3 d. Paliko liūdinčią dukrą Cindy Goble ir sūnų Rudy Willen bei keturis vaikaičius, seseris Melidą ir Mėtą bei brolių Helmutą. Apeigas atliko kun. A. Žilinskas.

Lietuvių Namų žinios

• Ateinantį sekmadienį tradiciniai pietūs vyks bare “Lokys”. Kviečiame pietums į Lietuvių Namus.

SKAUTŲ VEIKLA

Lietuvių skautija švenčia savo veiklos 95-ąją sukaktį ir 90-ąją *Skautų aid* gyvavimo sukaktį. Šia proga LSS rengia Jubiliejinę stovyklą “Viltis” š.m. rugpjūčio 7-17 d.d. Camp Manatoc, Peninsula, OH. Sukakčių iškilmė vyks rugpjūčio 10 d., 2 v.p.p., vėliavų nuleidimas 5 v.p.p. Vakare – didysis laužas. Svečiams stovykloje bus galima pavalgyti. **Inf.**

DĖMESIO SKAITYTOJAMS

Tėviškės žiburių paskutinis numeris prieš atostogas (nr. 29-30) išeina liepos 23 d. Poatostoginis numeris (nr. 31-32) išleidžiamas rugpjūčio 20 d. Trijų savaičių pertrauka yra skiriama ne tik tarnautojų atostogoms, bet ir leidys išlaikyti sumažinimui. *Tėviškės žiburių* redakcija ir administracija po liepos 23 d. bus uždarytos, vėl pilnai veiks nuo rugpjūčio 14 d. Kviečiame žinias ir straipsnius poatostoginei laidai siųsti kiek galint anksčiau elektroniniu paštu tevzib@rogers.com.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

PENSININKAS, 2013 gegužė-birželis, 30 psl. ir viršeliai; leidžia JAV Lietuvių bendruomenės Socialinių reikalų taryba; redaguoja Danutė Bindokienė; administracijos adresas: 2711 West 71 St., Chicago, IL, 60629. Prenumerata Kanadoje \$25 (JAV).

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų parapijos choras praėjusį sekmadienį, birželio 30, giedojimo sezoną užbaigė jaukiomis vaišėmis parapijos salėje. Didelė padėka priklauso choristams, jų valdybos nariams, muz. A. Stankevičiui, koordinatoriui A. Mickui, sol. A. Keblui ir kitiems solistams bei vargonininkams, kurie talkino parapijai per praėjusius metus.

A.a. Stasys Matulis, 87 m. amžiaus, mirė birželio 28 d. Liūdi žmona Louise, trys sūnūs, trys dukterys, aštuoni vaikaičiai, sesuo Jean Collins (Filadelfijoje) ir daug giminių bei artimųjų. Stasys kovėsi “Black Watch” dalinyje Antrajame pasauliniame kare, buvo sužeistas Normandijoje. Grįžęs baigė inžineriją McGill universitete ir 22 metus dirbo Pratt & Whitney įmonėje. Jis priklausė ir veikė įvairiose veteranų institucijose. Liepos 5 d. palaidotas iš St. Edward the Confessor šventovės Pointe St. Claire, QC. Jis gimė Lietuvoje, į Kanadą atvyko būdamas dvejų metų amžiaus. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Šv. Onos draugija atšvęs šv. Onos atleidus sekmadienį, liepos 28. Komitetas kviečia nares ir svečius į Mišias ir pietus.

Kleb. kun. P. Mališka ir parapijiečiai labai dėkoja Apolonijai Ambrasienei, kuri sodina gėles prie parapijos šimtmečio kryžiaus, ir Sofijai Skučienei, kuri padeda gėlių prie Gailestingumo paveikslu. **VL**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Norintys gauti TŽ el. paštu yra kviečiami atsiųsti žinutę su vardu ir pavarde el. paštu tevzib@rogers.com. Siunčiant elektroniškai, nutraukiame Jums siuntimą paprastu paštu. Tokiu būdu sutaupome pašto ir siuntimo išlaidas, o Jūs gaunate laikraštį greičiau.

SKAITYTOJAI PASISAKO

PAGALVOKIME

Abécélė – raidžių kareivnė; abejonė – vingiuota upė, kuri pagyvina nykų tikėjimo peizažą; kol dirba abejonė, pailsi svajonė; kai ilgai ruošiesi maldai, suabejojai dievais; aforistas – užrūdijusio mąstymo šaltkalvis; aforizmas – žodžudys; aforizimų knyga – minčių bendrabutis; akimirkos – amžinybės kojos; kai atsiveria akys, ir ausys ima geriau girdėti; amžinybė – laiko gimdyvė. Kol gyvas negaišk ir negaišink.
Parengė Stasys Prakapas

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 x 26 dienos metu.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).

FOR RENT in Georgian Bay/Waubashene area 3-bedroom cottage; sleeps 8; water view-waterfront property; modern kitchen; great fishing; close to attractions in Midland and Orillia. For availability contact: 416 704-0123.

Liepos 6 d. Toronto lietuviai susirinko Lithuania Park, netoli Keele ir Bloor gatvės, sugiedoti Tautos himno Lietuvos valstybės dienos proga

Gerb. Redakcija ir Jūsų artimuosius sveikinų Lietuvos Valstybės dienos proga. Linkiu daug gražių saulėtų dienų džiaugsmo, kuo geriausios sveikatos, tolimesnių Jūsų kilnių darbų įsikūnijimo. Pagarbiai, Zigmas Tamakauskas.